БУХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

№ 36 (8562)
ФЕВРАЛИИН 12
СРЕДА
1958 он

Сэн 20 мүнгэн

МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

hУНГАЛТЫН ҮЕДЭ ОЙЛГУУЛАМЖЫН ХҮДЭЛМЭРИ ҮРГЭНӨӨР ЯБУУЛАЯ

нгуулиин участогуудта ойлгуужын хүдэлмэри үргэнөөр ябуулэшэ партийна организацинуушухала зорилго болоно. Мүнөө лтын кампаниин шэнэ, эгээл ла үе болобо. Дээдын засаг түкандидадуудые дэбжүүлгээр шадай суглаанууд ехэ эдэбхиэр боложо үнгэрөө. Коммунис нин Центральна Комитедэй идиумэй гэшүүдые манай ресикын ажалшад кандидадууд он дэбжүүлээ. Партиин шугам ае зүбөөр ябуулжа шадаха байа ажал хэрэг дээрээ харуулhан эдбэриин түрүүшүүл. албахаагай эрхим түлөөлэгшэд кандидаар дэбжүүлэгдэhэн байна.

нгуулиин бүхы округуудта hунадай түлөөлэгшэдэй суглаанууд рэглөө. Дэбжүүлэгдэhэн кандиуд тухайгаа зүбшэн хэлсээд, унистнууд болон партийнабэүнүүдэй нэгэдэлэй түлөө дуугаа ыень уриhан хандалга эдэ суглуд дээрэ баталан абтаа. Парa организацинууд дэбжүүлэгдэкандидадуудай түлөө ойлгуужын хүдэлмэри hайса ябуулха атай. hунгуулиин участок бүэ байгуулагдаhан агитпункт ууламжын хүдэлмэри ябуулжа на. 16 мянга гаран коммунистд болон элэбхитэд агитаторай лэтэ үүргэ дүүргэжэ ябана.

лон агитпунктнууд, тэдэнэй агитлективүүд айхабтар ехэ хүдэлмэябуулна. Жэшээнь, Мухаршэбэаймагта агитпунктнуудта 40 галекци, тэдэнэй 7-ниинь бурят эн дээрэ уншагдаа. hунгагшадай э хэдэн вечер эндэ үнгэргэгдөө. багатайн аймагта албахаагшааймагай суглаан болоо. Багнар, медицинын хүдэлмэрилэгшэд лон хүдөө ажахын мэргэжэлтэдые ууламжын хүдэлмэридэ хабаалха тухай асуудал энээн дээрэ үбшэн хэлсэгдээ. Энээнэй ашаар гагшадай дунда ябуулагдаха поическэ хүдэлмэридэ аймагай бүалбахаагшадые партиин айком аадуулжа шадаа.

Бичурын аймагай Краснопартиска hунгуулиин участогай дэргэки агитпункт hайнаар хүдэлнэ. гагшадта олон лекци уншагдаа, удалда харюу үгэхэ стол байгуулгдаа. Мүн асуудалда харюу үгэхэ чер (аман журнал) колхознигууй дура ехээр татаа. Түрүү hаалин, гахайшан, зоотехник hунгагшаүмэнэ үгэ хэлэhэн байна. Колхоудай малшадай туйлалта тухай, эдынгөө хүдэлмэриин дүй дүрэл тухай эдэнэр хөөрэжэ үгөө. Мал алда хүдэлмэрилжэ ябаhан колознигууд эдэнэрэй дүршэлые ажала хэрэглэжэ шадаха байна.

Яруунын аймагай «Коммунизм» лхоздохи Зүүн Үльдэргын hунгуулиин участогтахи агитпункт (даагаань нүхэр Ц. Номтоев) hунгагшаай дунда ойлгууламжын хүдэлмэри адамараар ябуулна. Түбхын түүндэ агитпунктнь hайнаар тухеэгдэнхэй, агитаторнуудынь дүтын үртэнүүдэй малшадай дунда хөөлдөө хэнэ. Агитатор Митуп Цыдоржиев hаалишад, малшад, хошодто ехэ хүндэтэй айлшан болонй. Энэ агитатор хүдөө ажахын бүы хүдэлмэрилэгшэдтэ хандаhан КПСС-эй ЦК-гэй Хандалгатай, hунгуулиин Дүримтэй hунгагшадые танилсуулаа. Мүн уласхоорондын, орон доторой hониише хүнүүдтэ хөөрэжэ үгэнэ. Иимэ агитаторнууд яhала олон.

Республикын олонхи партийна организацинууд эмхидхэлэй болон ойлгууламжын ехэ хүдэлмэри мүнөө ябуулна, 1-дэхи кварталай түсэбые болзорhоонь урид дүүргэхын түлөө, үдэр бүхэнэй нормо дүүргэхын, малай ашаг шэмэ дээшэлүүлхын, хонидоо хэнзэлүүлхын, хабарай тарилгада бүрин түгэсөөр бэлдэхын түлөө социалис мүрысөө эмхидхэнэ.

Гэтэр, hунгуулиин участогуудта ойлгууламжын хүдэлмэри эмхидхэхэ хэрэгтэ бии байhан дутагдалые обёоронгүй байхын аргагүй. Партийна зарим организацинууд ойлгууламжын хүдэлмэри мууса эмхидхэнэ, агитаторнуудынь hунгагшадтаа ошоодүй байhаар. Агитпунктнууд ёhын тэдыдэ байгуулагданхай. Заиграйн, Зэдын болон Бичурын аймагуудта hунгагшадай дунда ойлгууламжын хүдэлмэри бирагүйгөөр ябуулагдана. Бичура тосхондо оршодог Калининай, ХХ партсъездын нэрэмжэтэ колхозуудтахи hунгуулиин Покровско участогай агитпункт мэнэ hая, февраль соо хүдэлмэрилжэ эхилээ. Зэдын аймагта 4 агитпункт hая болотор хүдэлөөгүй байгаа. Зарим аймагуудай партиин айкомууд агитпунктнуудые даагшадта саг соонь заабари захяа үгөөгүй, агитколлективүүдые бүридүүлхэ, түсэбөө табиха хэрэгтэнь тэдэндэ туhалаагүй. Энээнэй гэмээр зарим газарта ойлгууламжын хүдэлмэри hулаар ябуулагдана.

hунгалтын урда тээхи ойлгууламжын хүдэлмэрние **партийна организацинуудай** зүгhөө тоохогүй баримтатай эбсэжэ болохогүй. Партийна комитедүүд энэ шухала хүдэлмэриис hайнаар хүтэлбэрилхэ ёhотой.

Кандидадуудай түлөө ойлгууламжын хүдэлмэри ябуулха саг ерэбэ. Агитпунктнууд, агитаторнууд, этигэмжэтэ нюурнууд энэ хэрэгтэ ехэ үүргэ дүүргэхэ байна. Эдэнэр бүхы hунгагшадай дунда хүдэлмэри ябуулха зэргэтэй. Коммунистнууд болон партийнабэшэ хүнүүдэй хамта дэбжүүлhэн кандидадуудай түлөө дуугаа үгэхэдөө, манай түрэл Коммунис партиин политикын түлөө, манай ороной экономико болон культурын бадаран хүгжэхын түлөө, социализмын лагериин хүсэ шадалай улам бүхэжэхын түлөө дуугаа үгэнэ гээшэбди гэжэ бүхы hунгагшадта ойлгуулха шухала. Агитаторнууд элдэб асуудалнуудhаа бэеэ зайсуулхагүй, зүб шүүмжэлые дэмжэхэ, hунгагшадай үнэтэ дурадхалые бэелүүлхын түлөө оролдохо уялгатай.

Манай ороной амжалта хизааргүй ехэ, совет Эхэ оронойнгоо түлөө хүн зон омогорхохо ёhоороо омогорхоно. Ажалшадта энээн тухай хэлэжэ үгэхэтээ хамта, мүн тохёолдодог бэрхэшээл тухай, тэрэниие дабаха арга, саашанхи хараа түсэб тухай хөөрэжэ үгэхэ шухала. hунгагшадай үмэнэ имагтал агитаторнууд, лекторнууд хөөрэлдөө, лекци хэхэ бэшэ, харин партийна, советскэ хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэд лекци, элидхэл хэхэ уялгатай. hунгуулиин участогуудтахи ойлгууламжын хүдэлмэридэ КПСС-эй райкомууд, партийна эхин организацинууд гол анхаралаа табиха зэргэтэй.

---

hунгуулиин 413-дахи Кабанскын округ

Прокопий Николаевич Андреев СССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадаар регистрацилагдаба

СССР-эй Верховно Соведэй Национальностьнуудай Соведтэ hунгаха hунгуулиин 413-дахи Кабанскын округой Окружной комиссиин заседани hаяхан болоо. Энэ округто дэбжүүлэгдэhэн Прокопий Николаевич Андреев hунгуулиин 413-дахи Кабанскын округhоо hунгагдаха зүбшөөлөө үгэбэ.

«СССР-эй Верховно Соведтэ hунгаха hунгалта тухай Дүримэй» 63-дахи статьягай үндэhөөр hунгуулиин Окружной комисси иигэжэ тогтообо:

Байгалай леспромхозой, Тимлюйдэхи цементын заводой хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд болон албахаагшадай, Байкало-Кударын аймагай, Кабанскын машинно-тракторна станциин хүдэлмэришэд, мэргэжэлтэд болон албахаагшадай, Прибайкальска аймагай «Заветы Ильича» колхозой гэшүүдэй хамтын суглаанууд дээрэ дэбжүүлэгдэhэн, 1910 ондо түрэhэн, КПСС-эй гэшүүн, Байгалай леспромхозой электро-хюрөөшэн **Прокопий Николаевич Андреевые** СССР-эй Верховно Соведэй Национальностьнуудай Соведтэ hунгаха hунгуулиин 413-дахи Кабанскын округhоо hунгагдахынь тула СССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадаар регистрацида оруулха».

hунгуулиин 418-дахи Кяхтын округ

Жамсо Бальжинимаевич Ванкеев СССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадаар регистрацилагдаба

СССР-эй Верховно Соведэй Национальностьнуудай Соведтэ hунгаха hунгуулиин 418-дахи Кяхтын округой Окружной комиссиин заседани hаяхан болоо. Энэ округто дэбжүүлэгдэhэн Жамсо Бальжинимаевич Ванкеев hунгуулиин 418-дахи Кяхтын округhоо hунгагдаха зүбшөөлөө үгэбэ.

«СССР-эй Верховно Соведтэ hунгаха hунгалта тухай Дүримэй» 63-дахи статьягай үндэhөөр hунгуулиин Окружной комисси иигэжэ тогтообо:

Сэлэнгын аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой гэшүүдэй, Галуута Нуурай станциин паровозно депогой хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй болон албахаагшадай, Кяхтын аймагай Кяхтын хониной совхозой, Кударын аймагай Ехэ-Кударын машинно-тракторна станциин хүдэлмэришэд, мэргэжэлтэд болон албахаагшадай хамтын суглаанууд дээрэ дэбжүүлэгдэhэн, 1914 ондо түрэhэн, КПСС-эй гэшүүн, Сэлэнгын аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ **Жамсо Бальжинимаевич Ванкеевые** СССР-эй Верховно Соведэй Национальностьнуудай Соведтэ hунгаха hунгуулиин 418-дахи Кяхтын округhоо hунгагдахынь тула СССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадаар регистрацида оруулха».

hунгуулиин 412-дохи Түнхэнэй округ

Даба Хоборкович Таханов СССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадаар регистрацилагдаба

СССР-эй Верховно Соведэй Национальностьнуудай Соведтэ hунгаха hунгуулиин 412-дохи Түнхэнэй округой Окружной комисскин заседани hаяхан болоо. Энэ округто дэбжүүлэгдэhэн Даба Хоборкович Таханов hунгуулиин 412-дохи Түнхэнэй округhоо hунгагдаха зүбшөөлөө үгэбэ.

«СССР-эй Верховно Соведтэ hунгаха hунгалта тухай Дүримэй» 63-дахи статьягай үндэhөөр hунгуулиин Окружной комисси иигэжэ тогтообо:

Түнхэнэй аймагай «Путь Ленина» колхозой гэшүүдэй, Түнхэнэй аймагай Хэрэнэй машинно-тракторна станциин хүдэлмэришэд, мэргэжэлтэд болон албахаагшадай, Выдринскэ лесотехническэ комбинадай, Мысовая станциин паровозно депогой хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд болон албахаагшадай хамтын суглаанууд дээрэ дэбжүүлэгдэhэн, 1913 ондо түрэhэн, КПСС-эй гэшүүн, Түнхэнэй аймагай Хэрэнэй МТС-эй тракторна бригадын бригадир **Даба Хоборкович Тахановые** СССР-эй Верховно Соведэй Национальностьнуудай Соведтэ hунгаха hунгуулиин 412-дохи Түнхэнэй округhоо hунгагдахынь тула СССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадаар регистрацида оруулха».

hунгуулиин 415-дахи Яруунын округ

Бальжима Базаровна Санжиева СССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадаар регистрацилагдаба

СССР-эй Верховно Соведэй Национальностьнуудай Соведтэ hунгаха hунгуулиин 415-дахи Яруунын округой Окружной комиссиин заседани hаяхан болоо. Энэ округто дэбжүүлэгдэhэн Бальжима Базаровна Санжиева hунгуулиин 415-дахи Яруунын округhоо hунгагдаха зүбшөөлөө үгэбэ.

«СССР-эй Верховно Соведтэ hунгаха hунгалта тухай Дүримэй» 63-дахи статьягай үндэhөөр hунгуулиин Окружной комисси иигэжэ тогтообо:

Яруунын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ, Хэжэнгын аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхозуудай гэшүүдэй, Яруунын аймагай Нарhатын машинно-тракторна станциин, Хориин аймагай Хориин хониной совхозой хүдэлмэришэд, мэргэжэлтэд болон албахаагшадай хамтын суглаанууд дээрэ дэбжүүлэгдэhэн, 1930 ондо түрэhэн, партийнабэшэ, Яруунын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой хонишон **Бальжима Базаровна Санжиевае** СССР-эй Верховно Соведэй Национальностьнуудай Соведтэ hунгаха hунгуулиин 415-дахи Яруунын округhоо hунгагдахынь тула СССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадаар регистрацида оруулха».

СССР-эй Верховно Соведтэ hунгаха hунгуулиин Окружной комиссинууд СССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадуудые регистрацилжа эхилээ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: СССР-эй Верховно Соведэй Национальностьнуудай Соведтэ hунгаха 417-дохи Бичурын hунгуулиин округой комиссиин заседани. Энэ округто КПСС-эй Бичурын айкомой нэгэдэхи секретарь Владимир Георгиевич Большаков СССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадаар регистрацилагдаба.

А. Мантаевай фото.

ДОНБАССАЙ ШАХТЁРНУУДАЙ АМАРШАЛГА

Заиграйн аймагай „Красный опытник" колхозой hаалишадта НИКОЛАЙ МАМАЙhАА бэшэг ерэбэ

Хүндэтэ нүхэд! Бурят-Монголой АССР-эй Заиграйн аймагай «Красный опытник» колхозой hаалишад манай бригадын үүсхэлые hайшаан дэмжэжэ, үнеэн бүриhөө улам ехэ hү hаадаг болохо уялга абаад, мүрысөөндэ оролсобо гэжэ дуулахадаа бидэнэр ехээр баясабабди.

Үнгэрhэн жэлдэ танай туйлаhан амжалта маниие мүн лэ баясуулба. Гансахан жэлэй турша соо үнеэдhээ hү hаалгаяа гурба дахин дээшэлүүлhэнтнай ехэ hайн гээшэ. Таанад эдлүүриин газарай 100 гектар бүридэ 87 центнер hү абажа, урда жэлэйхидэ орходоо үнеэн бүриhөө мянган литрээр ехэ hү hааhан байнат.

Хүндэтэ нүхэд, манай агууехэ Эхэ ороной бүхы колхознигуудтал адли малhаа ашаг шэмэ абалгаар Америкын Холбоото Штадуудые хүсэжэ, урдань орохын зорилгоор таанар мүрысэжэ байнат. Үнгэрэгшэ жэлэйхидэ орходоо үнеэн бүриhөө 500 литрээр ехэ hү hааха, үнеэн бүриhөө дунда зэргээр 2600 литр, тинхэдэ үбэлэй hарануудта үнеэн бүриhөө хахад пүүдhээ бага бэшэ hү hааха гэhэн дээшэлүүлэгдэhэн уялга энэ жэлдэ таанар абаhан байнат.

Иимэ дээшэлүүлэгдэhэн уялга абаха гээшэ ехэл hайшаалтай!

Хүндэтэ нүхэд, иимэ гайхамшагта үүсхэл гаргаhанайтнай түлөө таанадые үнэн зүрхэнhөө амаршалнабди. Эхэ орондоо эдеэ хоол шадаал hаа ехээр үгэхын түлөө таанадтал адляар тэмсэгшэд манай орондо олон. Хүдөө ажахын бүхы хүдэлмэрилэгшэдтэ Советскэ Союзай Коммунис партиин Центральна Комитедэй, ССР Союзай Министрнүүдэй Соведэй хандаhан Хандалгада Украинын малшад харюусаха зуураа, малай ашаг шэмэ бүри ехээр дээшэлүүлхэ гэжэ шиидээ.

Манай Эхэ ороной хүдэлмэришэн анги, колхозно таряашад нэгэн hаналтайгаар ажаллана.. Эдэнэр шадаал hаа ехэ нүүрhэ, ороohо таряа, хубсаhа хунар, hү, тоhо, мяха. өөхэ, машина зэмсэг гэхэ мэтые Эхэ орондоо үгэхэ хүсэлэнтэй. Совет хүнүүд үдэр ерэхэ бүри улам баян шадалтай боложо, hайнаар ажаhуухай гэжэ хүдэлмэришэн анги, колхозно таряашад хүсэнэ. Бүхы юумынгээ элбэг дэлбэг болохо бүри коммунизмда дүтэлхэ байнабди. Хүдэлмэришэд, таряашад адли хүсэл эрмэлзэлгэтэй байhан туладаа эбтэй эетэй ажалша бүлэ болон нэгэдэнхэй. Тиимэhээ бидэнэр бата нэгэдэлтэйбди, илагдашагүй ехэ хүсэтэйбди.

Түрэл Коммунис партимнай маниис ажалай шэнэ амжалтада зоригжуулна. Эгээл иимэhээ бидэнэр илагдашагүй ехэ хүсэтэйбди.

Хүндэтэ нүхэд, КПСС-эй ХХ съездын түүхэтэ шиидхэбэринүүдые амжалтатайгаар дүүргэхын зорилгоор бата нэгэдэлтэйгээр ажаллаял. Бидэнэр—Донецкэ шахтануудта, таанад—Бурят-Монголой колхозуудта ажаллаха байнат.

Манай бригадын уряае хамагhаа түрүүн дэмжээд, бодото уялга абажа, мүрысөө үүсхэhэн «Красный опытник» колхозой түрүү hаалишадта: С. Ш. Минибаева, Н. И. Васильева, Е. В. Мельникова, Е. Н. Насонова, З. Г. Васильева, А. П. Михайлова, З. Х. Ханова, А. Н. Михайлова, О. Я. Чулкова, Е. С. Михайлова гэгшэдтэ шахтёр ёhоной халуун баяр хүргэнэбди. Хүндэтэ нүхэд, ажалдаа бүри ехэ амжалта туйлахыстнай, элүүр мэндэ ябахыетнай хүсэнэбди.

Бригадын даалгабаряар **Н. Мамай,** Социалис Ажалай Герой, Ворошиловградтахи захиргаанай экономическа районой «Краснодонуголь» трестын «Северная» гэжэ 2-дохи шахтын забойщигуудай бригадир.

Республикын ажалшад КПСС-эй ЦК-гэй Хандалгатай танилсана

Түсэбhөө гадуур модо, шэрэм үгэнэ

Хори. Эндэхи леспромхозуудай хүдэлмэришэд КПСС-эй ЦК-гэй Хандалгатай танилсаад, шэнэ уялга абана. Хандагайн леспромхозой Могойто гэжэ мастерска участогай модошод нэгэдэхи кварталайнгаа түсэб мартын 25-да дүүргэхэ, hунгалтын үдэр болотор түсэбhөө гадуур 900 кубометр модо үгэхөөр шиидэв. Николай Мамайн үүсхэлые дэмжэн, энэ участогай бүхы хүдэлмэришэд үдэр бүри түсэбhөө гадуур 2,5 кубометр модо үгэхөөр зорид, хүдэлжэ байна.

Энэ леспромхозой Тарбагатайн мастерска участогай модошод hунгалтын үдэр болотор 500 кубометр модо түсэбhөө гадуур бэлдэхэ уялга абанхай.

Хориин. Хүрьбын леспромхозуудай партийна организацинуудай агитаторнууд КПСС-эй ЦК-гэй Хандалгые ажалшадта уншажа үгэнэ, хөөрэлдөө эмхидхэнэ.

К. Турков.

***

ПВЗ. Заводой хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд, албахаагшад Советскэ Союзай Коммунис партиин ЦК-гэй Хандалгатай танилсажа байна. ПВЗ-гэй шэрэм шудхалгын цехын Цукановай, Захаровай, Блиновой бригаданууд ажалайнгаа бүтээсые улам дээшэлүүлжэ, партиин ЦК-гэй Хандалгада харюусахаар шиидээ. Эдэ бригадынхид февралиин түрүүшын 10 хоног соо түсэбhөө гадуур 30 тонно шэрэм шудхаа.

Мүн котельнэ, тендернэ болон бусад цехүүдэй бригаданууд даабаряа үлүүлэн дүүргэнэ.

КПСС-эй ЦК-да

Экономическа районуудай арадай ажахын Соведүүдэй түрүүлэгшэнэрэй Бүхэсоюзна зүблөөн КПСС-эй Центральна Комитедтэ hаяшаг болоо.

Совнархозуудай түрүүлэгшэнэр, союзна республикануудай компартинуудай ЦК-гэй секретарьнууд, Министрнүүдэй Соведэй түрүүлэгшэнэр, партиин крайкомууд болон обкомуудай секретарьнууд, союзна республикануудай госпалнуудай түрүүлэгшэнэр, ехэ ехэ зарим предприятинууд, барилгануудай директорнууд, начальнигууд, мүн центральна организацинуудай хүтэлбэрилэгшэд зүблөөнэй хүдэлмэридэ хабаадаа.

«Арадай ажахын Соведүүдэй, СССР-эй Госпланай хүдэлмэриин зарим тэды дүнгүүд тухай» СССР-эй Госпланай түрүүлэгшэ нүхэр Кузьминай элидхэл зүблөөн дээрэ соносогдоо.

Казахска ССР-эй Госпланай түрүүлэгшэ нүхэр Мельников, арадай ажахын Соведүүдэй түрүүлэгшэнэр — Московско областной — нүхэр Костоусов, Московско городскойн— нүхэр Петухов, Харьковска—нүхэр Скачков, Свердловско—нүхэр Степанов, Челябинска—нүхэр Соломенцев, Сталинска—нүхэр Дядык, Кемеровскэ—нүхэр Задемидко, Ленинградска—нүхэр Новиков, Новосибирскэ — нүхэр Забалуев болон бусад хүдэлмэриингөө дүй дүршэл тухайда мэдээсэбэ.

Зүблөөндэ хабаадагшадта халуунаар угтагдан, КПСС-эй ЦК-гэй Нэгэдэхи секретарь Н. С. Хрущёв түгэсхэлдэнь үгэ хэлээ.

КРЕМЛИИН ЕХЭ ОРДОН СОО СОВЕТСКЭ АРАДАЙ ИНТЕЛЛИГЕНЦИИН ХҮНДЭЛЭЛДЭ УУЛЗАЛГА БОЛОБО

Советскэ интеллигенциин элитэ түлөөлэгшэдэй хүндэлэлдэ Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитет, Советскэ Союзай правительство февралиин 8-да уулзалга хээ. Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин, Советскэ Социалистическэ Республикануудай Союзай правительствын хүтэлбэрилэгшэдтэй эрдэмтэд, наука болон техникын ажал-ябуулагшад, мэдээжэ конструкторнууд, уранзохёолшод, хүгжэмшэд, композиторнууд, уранзураашад, артистнар Кремлиин Ехэ ордон соо уулзаа.

Нүхэд А. Б. Аристов, Н. И. Беляев, Л. И. Брежнев, Н. А. Булганин, К. Е. Ворошилов, Н. Г. Игнатов, А. И. Кириченко, Ф. Р. Козлов, А. И. Микоян, Н. А. Мухитдинов, М. А. Суслов, Е. А. Фурцева, Н. С. Хрущев, П. Н. Поспелов, Д. С. Коротченко, Я. Э. Калнберзин, А. П. Кириленко, А. Н. Косыгин, В. П. Мжаванадзе, М. Г. Первухин айлшадаа зэлдэр зулгыгаар угтажа хүндэлөө. КПСС-эй Центральна Комитедэй секретарь М. А. Суслов сугларагшадта хандажа үгэ хэлээ. Социалис соёл культура хүгжөөхэ, коммунизм байгуулха агууехэ хэрэгтэ ехэ хубитаяа оруулжа байгаа советскэ арадай интеллигенциин хүндэлэлдэ КПСС-эй ЦК болон СССР-эй Министрнүүдэй Совет уулзалга хэбэ гэжэ нүхэр Суслов хэлээ.

Нүхэр Суслов КПСС-эй Центральна Комитедэй Нэгэдэхи секретарь Н. С. Хрущевто үгэ үгэхэдэнь, суглаpагшад халуунаар угтаа.

Нүхэд Н. А. Булганин, К. Е. Ворошилов, А. И. Микоян, М. А. Суслов, П. Н. Поспелов, академик И. В. Курчатов, уранзохёолшо Н. С. Тихонов, кинорежиссер Г. В. Александров, композитор Д. Д. Шостакович, академик К. И. Скрябин, СССР-эй арадай уранзурааша К. Ф. Юон, СССР-эй арадай артист М. И. Царев болон бусад уулзалга дээрэ үгэ хэлээ. (ТАСС).

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

Хүдэлмэрээ hайжаруулба

Ленинэй орденто паровозо-вагонно заводой вагон хабсаралгын цехын парторганизациин агитколлектив үнгэрэгшэ жэлдэ горьтой хүдэлмэри хээ. Тус агитколлектив дүшэн агитаторhаа бүридэнэ. Агитаторнуудынь жиирэй хүдэлмэришэд, мастернууд юм. Тэдэнэр цехынгээ хүдэлмэридэ hайн нүлөө үзүүлhэн байна. Вагон хабсарагшад амжалтатайгаар ажаллаа. Түсэбhөө гадуур 14 пассажирска вагон заhагдаа, 1.744 мянган түхэригэй юумэн бүтээн гаргагдаа. Цех 319 мянган түхэригэй алмалта хээ, вагон заhабарилгын өөрын үнэ түсэбөөр хараалагдаhанда орходоо 1,7 процентээр доошолоо.

Агитаторнуудай политическэ бэлэдхэл дээшэлүүлхын тулада партийна бюро, тэрээнэй секретарь нүхэр Добрынин хирэ хирэ болоод лэ семинар үнгэргэдэг. 1957 ондо 12 семинар болоо. Семинарнууд дээрэ цехын хүдэлмэридэ хабаатай асуудалнуудаар лекци, элидхэл, хөөрэлдөөнүүд хэгдэдэг. Жэшээлхэдэ, мастерска участогуудай ажалай тоосоондо орохо ябадалай удхашанар тухай, материал гамнажа гаргашалха, хуушан аад, бүтэн детальнуудые хэрэглэхэ тухай хөөрэлдөөнүүд болоо. Агитатор бүхэндэ тусхай участок даалгажа үгтэнхэй.

Агитатор, слесарь автоматчик Лобасюк hайнаар хүдэлхэhөө гадна, суг ажаллагшадайнгаа дунда ойлгууламжын хүдэлмэри эдэбхитэйгээр ябуулдаг, мүн өөрөө уралан нарижуулагша юм. Мүн вагоной сонхо, үүдэ хэдэг участогай мастер Фещук агитатор болонхой. Тиин вагоной сонхын рама болон үүдэнүүд модо дархалалгын цехтэ заhабарилагдадаг байhан аад, мүнөө агитаторай үүсхэлээр хабсаралгын цехтэ заhабарилагдадаг болоо.

Цехын хүдэлмэришэдэй байра байдалые hайжаруулхын тула агитаторнууд ехэ хүдэлмэри ябуулна. Үнгэрэгшэ жэлдэ вагон хабсарагшадай коллектив өөhэдынгөө хүсөөр хоёр байратай 5 гэр барижа, тэндэ олохон хүдэлмэрилэгшэдэй бүлэ ороо. Цех соо папирос, эдихэ, ууха юумэ худалдадаг киоск түхеэрэгдэнхэй. 1958 ондо вагон хабсарагшад өөhэдынгөө хүсөөр хэдэн гэр бариха гэжэ уялга абаа.

Улаан булангынь ойлгууламжын хүдэлмэриин центр болонхой. Эндэ хододоо лекци, элидхэл үнгэргэгдэдэг. Тэрэшэлэн үдэр бүриин ажалай бүтээсэ харуулhан самбар бии. Баhа хара самбаршье бии, тэрээндэ голодhо гаргагшад бэшэгдэдэг.

Үдэр бүхэндэ ханын газетэ гаргагдана. Цехын хүдэлмэриин ябаса, ажалай түрүүшүүл тухай газетэдэ бэшэгдэдэг, ажалдаа хайша хэрэгээр хандагшад шүүмжэлэгдэдэг. Тэрэшэлэн сатирын хуудаhан гаргагдана.

СССР-эй Верховно Соведэй hунгалтада бэлэдхэлтэй дашарамдуулан, тус агитколлектив хүдэлмэрээ улам шангадхажа байна.

С. Черненко.

Алцаг нютагай агитпункт

Ториин аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоздо хоёр агитпункт нээгдэжэ, тэндэнь 20 гаран агитатор ойлгууламжын хүдэлмэри hунгагшадай дунда ябуулна. Алцак тосхондо эмхидхэгдэhэн агитпункт СССР-эй Верховно Соведэй hунгалтада бэлэдхэхэ тушаа ехэ хүдэлмэри хэнэ. Советскэ Конституцитай, СССР-эй Верховно Советтэ hунгаха hунгуулиин Дүримтэй, Эхэ оронойнгоо эрдэм ухаанай, техникын хүгжэлтэтэй hунгагшадые танилсуулдаг. Энэ агитпунктые даагша тосхоной долоон жэлэй hургуулиин директор коммунист Михаил Цаганов уялгаяа үүсхэлтэй hайнаар дүүргэнэ. Агитпункт гоёон шэмэглэгдэнхэй. Тэндэнь совет hунгуули тухай номууд, брошюранууд, газетэ, журнал, мүн хүгжэмэй хэрэгсэлнүүд, шатар, домино бии.

«Бидэ, залуу hунгагшад болон агитаторнууд, агитпунктда ерэжэ, хөөрэлдөө, лекци шагнанабди, заабари абанабди. «Совет ороной эрдэм ухаанай, техникын туйлалта» гэhэн лекци ехэ hонирхон шагнаабди, шэнэ газетэ, журналнуудые уншахаhаа гадна, сүлөөтэй сагаа культурнаар, хүхюутэйгээр үнгэргэнэбди,—гэжэ агитатор комсомол Очиржап Гомбоев хөөрэнэ.

Михаил Дугарович Цаганов агитаторнуудай хүдэлмэриие хүтэлнэ, хөөрэлдөө үнгэргэхэ темыень шэлэн оложо үгэнэ. Һаядаа агитаторнуудай хоёр семинар-зүблөөн үнгэргэгдөө. Һүүлшын зүблөөн дээрэ агитаторнууд Цыренжап Раднаев, Пунцук Цыденов гэгшэд хүдэлмэри тухайгаа хөөрэбэ. Алцагай агитпунктын байшан соо hунгагшад хүгшэн залуугүй сүлөөтэй сагтаа сугларжа, газетэ, журнал уншана, hунгуулиин Дүримтэй танилсана.

Тэрэшэлэн hү hаалга дээшэлүүлхэ, түл абалга hайнаар эмхидхэхэ тушаа тус колхозой Очирдабаанай, Хотогорой гүүртэнүүдэй малшад болон Шэбэрэй хонишодой дунда горьтой хүдэлмэри ябуулагдана. Эдэ гүүртэ, отарануудай малшад үдэшэндөө Хотогорой культбазада сугларжа, агитаторнуудай хөөрэлдөөе, радио шагнадаг, газетэ уншадаг юм. Хотогорой малшад hаяхан «Хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдтэ партиин Центральна Комитедэй, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй хандаhан Хандалгые» зүбшэн хэлсэбэ. Колхозой центрын агитаторнууд хорёод айл даажа абаад, гэр гэртэнь ябажа, хөөрэлдөө эмхидхэнэ. Зарим агитаторнууд 5—6 хөөрэлдөө үнгэргөөд байна. Агитаторнууд Пунцук Цыбенов, Доржи Лубсанов, Даша Будаев, Цыренжап Сабсаев, Кирилл Савинов, Клавдия Сахидакова гэгшэд оролдосотойгоор хүдэлнэ. Белоруссиин хүдөө ажахын түрүүшүүлэй суглаан дээрэ нүхэр Хрущевой хэлэhэн үгые тэдэнэр колхозникуудта тайлбарилан ойлгуулжа үгөө.

Агитпункт неделидээ нэгэ дахин hунгуулиин Дүрим тухай лекци гү, али хөөрэлдөө радиогоор дамжуулна. «Совет hунгуулиин гурим дэлхэй дээрэхи эгээл демократическа hунгуулиин гүрим» гэжэ лекци дамжуулагдаа.

Иигэжэ Алцагай агитпункт hунгагшадай дунда ойлгууламжын хүдэлмэри үргэнөөр ябуулдаг бодото гуламта болонхой.

С. Табдаев, агитатор.

Семинар болобо

Ажалшадай дунда ойлгууламжын хүдэлмэри hайнаар ябуулха хэрэгтэ hунгуулиин участогуудтахи агитпунктнууд ехэхэн үүргэ дүүргэдэг. Тиимэhээ, СССР-эй Верховно Соведэй hунгалтын бэлэдхэлэй үедэ партийна организацинуудай хэжэ байhан хүдэлмэри агитпунктнуудай ажалаа ямараар эмхидхэhэнhээнь гол түлэб дулдыдаха байна. КПСС-эй Хэжэнгын айком энээниие хараадаа абажа, агитпункт даагшадай семинар hаяхан зарлаа. Энэ семинар Сталинай нэрэмжэтэ колхозой агитпункт соо болобо. Энэ агитпункт уранhайханаар шэмэглэгдэнхэй, ажал хүдэлмэриин талаар аймаг соогоо эгээн эрхимынь юм. Бүхы совет арадай, аймаг, колхозуудай ажалшадай туйлаhан амжалтанууд тусхай зураг, диаграммануудые дээрэ харуулагданхай. «СССР-эй Верховно Соведэй hунгалтые ажалай шэнэ амжалтануудаар угтая», «Коммунистнууд болон партийнабэшэ хүнүүдэй бата нэгэдэлэй кандидадуудые нэгэн дуугаар hунгая» гэжэ улаан бүд дээрэ бэшэгдэhэн лозунгнууд ханада хадаатай. Колхозой түрүү хүнүүдтэ зорюулагдаhан тусхай выставкэ эмхидхэгдээ. «СССР-эй гражданинуудай эрхэ, уялганууд» гэhэн монтаж бии. Столнууд дээгүүр центральна, республикын, аймагай газетэнүүд, журналнууд табигданхай. СССР-эй Верховно Соведэй hунгалтада хабаатай нэмууд олон.

Һунгагшад үдэшэндөө агитпунктда ерэжэ, радио шагнаха, шатар, даам, домино наадаха аргатай. Һунгалтада бэлэдхэлэй үедэ агитпунктын хэхэ хүдэлмэриин түсэб ханада хададханхай.

Агитационно ямар хүдэлмэри хэгдээб, энээнhээ хойшо юун хэгдэхэб, агитпунктые шэмэглэхэ, түхеэрхэ хэрэгтэ залуушуулые, колхозой эдэбхитэдые парторганизаци хэр хабаадуулааб гэжэ Сталинай нэрэмжэтэ колхозой парторганизациин секретарь нүхэр Содбоев семинарай эхиндэ хөөрэжэ үгэбэ. Һунгагшад гэрэй эзэн эхэнэрнүүдэй вечер, уран зохёолшодтой уулзалга хайшан гэжэ үнгэргэхээ байhан тухайдаа хөөрэжэ үгэхыень нүхэр Содбоевто, агитпунктые даагша нүхэр Жанчиковта сугларагшад хандаба. Семинарта хабаадагшад hунгуулиин участогта агитационно хүдэлмэри хайшан гэжэ ябуулха тухайдаа хөөрэлдөө.

Эндэ уласхоорондын байдал тухай лекци уншагдаhан байна.

Агитпунктын хүдэлмэри hайнаар эмхидхэхын түлөө мүрысөөндэ агитпунктые даагшад хабаадахаар шиидэбэ. Февралиин 15-hаа 20 болотор агитпунктнуудай хүдэлмэриие харахаар хараалагдаба.

Т. Баймин.

Даша ДАМБАЕВ

Һунгалта тухай юрөөл

Омогтойб, баяртайб —
  hунгахам hаяар.
Огсом хоолойн
  эршэ олон,
Ханхинуур шүлэгэй
  толгой холбон,
Хамагай эрхим
  нүхэдэй түлөө!
Эгээл дээдын
  засаг түрэдөө
Эдир залуу
  hаалиша басаган
Дархан суутай
  хүбүүн хоёроо
Дахин, дахин
  дэбжээн байхаб.
Үшөө золтой,
  үнэр, баян
Үеын үедэ
  hуухын түлөө
Сээжэ сооhоон
  юрөөл болгон,
Сэнтэй үгээ
  дурдан байнаб.
Магтан, суурхан
  дуулажал байнаб
Манай Совет
  орон тухай,
Ажалай охёор
  бусалжа эхилhэн
Ангар мүрэн,
  Сибирь тухай,
Шугам шэнги
  сэхэ замаар
Шуран бэрхээр
  агуу хэрэгтэ
Арад түмэнөө
  залан хүтэлөөшэ
Алдарта Коммунис
  парти тухай,
Зэрлиг талые
  hэргээн эсхээшэ
Зэрэлгээн дуута
  трактор тухай,
Харбан ниидээд
  холые зоридог
Хатуу булад
  самолёт тухай,
Үлгэн дэлхэйн
  гайхал болон
Үнинэй суурхааша
  одон тухай
Үнэн hайхан
  үгын гоёор
Үгэлэн хэлэн
  дуулажал байхаб...
Баяртайб, омогтойб —
  үйлсөөр мүнөө
Баран зонтой
  хүхижэ сэнгэн,
Оперно театрын
  ордон дээрэ
Оодорон тэгүүлhэн
  мори харанам!
Хажуудам согтой,
  шамбай алхан,
(Харайгаадш заримдаа
  туршаад үзэнэ!)
Эхээ дахаад
  заахан хүбүүн
Энеэбхилэн, юумэ
  асуужал ябана...
Яруухан хабарнай
  дүтэлөөл хэбэртэй,
Яаhан наратай
  үдэр гээшэб —
Ямбатай, хүндэтэй —
  hунгаха хубитай
Яаhан золтой
  хүбүүн гээшэбиб!

Николаевска область. Снигиревскэ районой Суворовой нэрэмжэтэ со... hаалишан М. Д. Педченко нёдондо 12 үнеэн бүриhөө 5500 килограмм hү hаа...
ЗУРАГ ДЭЭРЭ: hаалишан М. Д. Педченко (зүүн гарhаа) залуу hаа...тай хөөрэлдэжэ hууна. ТАСС-эй фотохро...

Советскэ Союзай хүдөө ажахы[н] бүхы хүдэлмэрилэгшэдтэ

Брянска областиин колхозникуудай, МТС, совхозууд[ай] хүдэлмэришэдэй, хүдөө ажахын мэргэжэлтэдэй

ХАНДАЛГА

Хүндэтэ нүхэд!

Үнгэрэгшэ жэлдэ Коммунис партиингаа хүтэлбэреэр совет арадай туйлаhан агууехэ илалтанууд маниие бултыемнай баясуулна. КПСС-эй XX съездээр табигдаhан зорилгонуудые бэелүүлхэ зуураа, манай социалистическэ промышленность саашадаа хүгжэхэ, техническэ дэбжэлтэ туйлаха хэрэгтээ шэнэ ехэ алхам хэбэ. Советскэ наука болон техникын гайхамшагта туйлалтанууд бүхы дэлхэйн хүн зониие гайхуулна. Үнгэрэгшэ жэлдэ мүн колхозникууд, МТС, совхозуудай хүдэлмэришэд горьтой амжалта туйлаа. Совет арадай байра байдалынь, культурна хэмжээнь хэлбэришэгүйгөөр hайжарна, ургана.

Партиингаа Центральна Комитедэй, Совет правительствынгаа саг үргэлжын туhаламжаар Брянска областиин ажалшад арадайнгаа ажахые хүгжөөлгэдөө элитэ амжалтануудые туйлаа.

1957 ондо область дотор промышленна продукци гаргалга 1956 онойхиhоо 14,2 процентээр дээшэлээ, харин 1940 онойхидо орходоо 2,4 дахин ехэ промышленна продукци бүтээн гаргагдаа.

Мүн хүдөө ажахые хүгжөөлгэдэ мэдээжэ амжалтанууд туйлагдаба. 1953 онойхидо орходоо областиин колхоз, совхозуудта тарилгын талмай үргэдөө, элдэб ургамалнуудай ургаса дээшэлээ, малhаа ашаг шэмэ ехээр абтана. 2,6 дахин ехэ hүн hаагдадаг болоо. Мүн мяхан, ороохон, хартаабха, эвощь, сахарай свёкло, улаhа гэхэ мэтэ hураггүй ехээр абтаба. Колхозууд, совхозуудта бүдүүн, шэмэтэ тэжээл ехээр бэлдэгдэдэг болоо.

Туйлаhан амжалтануудаараа hанаа амархагүй, 1958 ондо хүдөө ажахынгаа бүхы hалбаринуудые хүгжөөлгэдөө шэнэ ехэ амжалтануудые туйлаха хэрэгтэй гэжэ КПСС-эй Центральна Комитет, СССР-эй Министрнүүдэй Совет Хандалга доторoo социалис хүдөө ажахын бүхы хүдэлмэрилэгшэдые уряалба. Манай парти, правительствын энэ уряань хэдэн миллион таряашадай, хүдөө ажахын бүхы мэргэжэлтэдэй дунда халуунаар дэмжэгдээ.

Манай областьдо хартаабха тарилгые хүгжөөхэ, малай ашаг шэмэ ехээр абадаг болохо гол зорилго табигдана. Бидэнэр Эхэ орондоо улам ехэ хартаабха, hү, мяха үгэдэг болохо ёhотойбди. Партиингаа Центральна Комитедэй, ССР Союзай Министрнүүдэй Соведэй уряада харюу болгон, бидэнэр өөhэдынгөө арга боломжонуудые бүхы талаhаань хаража үзөөд, бүри мүнөө жэлдэ hү, мяха абалгаяа, гүрэндэ тушаалгаяа эрид дээшэлүүлхэ зорилго табибабди.

Мүнөө жэлдэ бидэнэр колхозууд, совхозуудта хартаабхын тарилгын талмайе 130 мянган гектар хүрэтэр үргэдхэжэ, гектар бүриhөө 130 центнерhээ бага бэшэ ургаса хуряаха гэжэ шиидээбди.

Өөhэдынгөө арга боломжонуудые хараадаа абан, мүнөө жэлдэ бидэнэр колхоз, совхозуудтаа мяха абалгые нёдондонойхидо орходоо 2 дахин, тэрэ тоодо гахайн мяха абалгаяа 3 дахин дээшэлүүлхэ гэhэн социалис уялга абанабди.

Энэ жэлэй дүүрэтэр колхозу...
350 мянган толгой, совхозууд...
мянган толгой гахай шахах...
Мүн эбэртэ бодо мал, хонид...
шээн таргалуулагдаха, шахаг...

Малайнгаа тоо толгойе олош...
лаагүй hаа, мал ажалые хүгж...
ашаг шэмыень дээшэлүүлхэ ех...
зорилгонуудаа шиидхэжэ ша...
гүй байнабди. Мүнөө жэлдэ би...
эбэртэ бодо малайнгаа тоо то...
20 процентээр, тэрэ тоодо үнеэ...
процентээр, шубуудаа 2 ...
олошоруулхабди.

Колхоз, совхозуудта hү h...
1957 онойхиhоо 1,6 дахин дээш...
Үнгэрэгшэ жэлдэ үнеэн бү...
hү hаалгые дунда зэргээр мян...
ран килограммаар дээшэлү...
колхозууд манай Брянскын об...
до олон. Хэрбээ ниитын малай...
шэмые дээшэлүүлхын түлөө эн...
гоор тэмсэжэ захалаа hаа, ...
тиингоо колхозуудта үнеэн бү...
2500 литр hү hаажа, үнгэрэгш...
лэйхидэ эрходоо үнеэн бүриhө...
hаалгаяа 720 литрhээ бага бэ...
дээшэлүүлхэбди гэжэ бидэнэр...
этигэнэбди.

Малайнгаа ашаг шэмые д...
лүүлхэдээ гүрэндөө hү, мяха ...
тушаадаг болохобди.

1958 ондо областиин колхоз...
хозууд гүрэндөө 41 мянган ...
гэхэ гү, али хоёр дахин ехэ ...
158 мянган тонно гү, али 1,5...
хин ехэ hү тушааха.

Гансахан жэл соо мяха, hү, ...
таабха абалгаяа иимэ ехээр д...
лүүлхын тулада шангаханаар ...
лаха, олон бэрхэшээлнүүдые да...
эмхидхэлэй болон ниитэ-поли...
скэ хүдэлмэри зоной дунда үргэ...
ябуулха хэрэгтэй гэжэ бидэнэр...
наар мэдэнэбди.

Түрүү дүй дүршэлые үргэнө...
рэглэжэ түрүүшүүлэй амжалт...
дай үндэhөөр областиинтоо х...
ажахые бүхыдэнь хүгжөөжэ з...
хаар хүдэлмэрээ эмхидхэнэбди...

Манайда колхоз, совхоз ...
үшөөл арга боломжонуудаа ...
hайнаар хэрэглэнэгүй. Хүдөө ...
хын продуктнуудые абалгаяа ...
наар дээшэлүүлжэ байhан аж...
нууд үшөөл олон.

Мүнөө жэлдэ экономическ...
лаараа hула колхозуудые гээгд...
гаргахын тула бүхы хэмжээн...
абажа байнабди. Эдэ колхозу...
хүтэлбэрилэгшэдөөр партийна...
ветскэ, хүдөө ажахын хүдэлм...
дүршэл ехэтэй хүнүүд табигд...

Областиин промышленна орга...
цинууд шефскэ туhаламжа хү...
колхозуудые баhал гээгдэл...
гаргалсаха байна.

Нүхэд колхозникууд, МТС, с...
зуудай хүдэлмэришэд, хүдөө ...
хын мэргэжэлтэд, партийна, с...
скэ, хүдөө ажахын хүдэлм...
шэд, КПСС-эй ЦК-гэй, СС...
Министрнүүдэй Соведэй Ханд...
харюуда hү, мяха, тоhоной хү...
хэндэ хүртэсын талаар США-...
рын жэлнүүдтэ хүсэхын тула со...
лис мүрысөө шэнэ ехэ хүсэтэ...
дэлгэрүүлэе гэжэ уряалнабди.
бүхэндэ хүртэсын талаар hү, ...
абалгаараа США-е бүри ...
жэлдэ хүсэхын түлөө тэмсэе.

Гүрэндөө, арад зондоо эдэ...
лой зүйлнүүдые ехээр үгэе.

Энэ Хандалга Брянска областиин колхозникуудай, МТС, сов...дай хүдэлмэришэдэй суглаанууд дээрэ зүбшэн хэлсэгдэжэ ...лагдаа.

Лотерейн билетүүдые тараалгада профсою... организацинуудай хабаадалга тухай

Энэ жэлдэ хэдэ хэдэн союзна республикануудта лотерейн билетүүд тараагдахань. Бүхы дээрээ нэгэ миллиард 562 миллион түхэригтэ лотерейн билетүүд тараагдахаар хараалагдана.

Гүрэнэй нөөсэлгын кассануудта туhалха комиссинуудай гэшүүд предприятинуудта, эмхи зургаанууд болон колхозуудта, нөөсэлгын кассануудта, магазинууд болон театрнуудта лотерейн билетүүдые хүнүүдтэ hайн дураарнь раaxa уялгатай.

Лотерейн билетүүдые тарааx...
хай асуудалаар хүдэлмэришэд б...
албахаагшадай дунда ойлгуу...
жын хүдэлмэри ябуулхыень п...
союзуудай соведүүдтэ, п...
союзуудай республиканска, х...
рай, областной, фабрика, завод...
тахи комитедүүдтэ ВЦСП...
президиум дурадхаа.

ДАЛАН ГУРБАТАЙ ХОНИШОН

...Үдэшын жабар буугаагүйхэн байба. Энэ үедэ улаан утаhан залаатай шэлүүhэн малгайн шэбэгшэ шуужа үмдэhэн үбгэн мориёо хүтэлэнхэй, байраhаа холо бэшэ бэлшэhэн хонидоо тууhаар ерэнэ.

Энэ хадаа Хориин аймагай «Красный партизан» колхозой түрүү хонишон Тагар Табхаев гээшэ. Колхозойнгоо мал ажалда хори hайса гаран жэлдэ эсэшэ сусашагүйгөөр хүдэлhэн энэ үбгэн үндэр наhа наhалhандаа хүбүүд, басагадайнгаа хоймор таладань хотойжо, налайжа, үни амархаар болобошье, өөрынгөө дураар артель зонойнгоо ашa туhада ажаллаhаар лэ юм.

...Үнгэрэгшэ жэлэй намар hэн. Тагар үбгэн Хандатаяа хоюулаа hубай мал адуулжа байhанаа гүрэндэ тушааха болобо. Тиихэдэнь үбгэн малшанай хүбүүн, колхозой ОТФ-е даагша Ойдоп Тагаров эсэгэдээ хандажа:

— Зай, баабай, малаа тушаагаа хадаа одоол амарха болоот. Хүрөө болоо, ажаллахые ажаллаат,—гэбэ ха. Тиихэдэнь үбгэн малшан үрмаа хухарангяар:

— Һэ, «хүрөө болоо». Хүл дээрээ хүнгэн хадаа юу хэжэ миин hуухабиб? Хандатаяа хоюулаа хониндо орохоб,—гэжэ эрид шиидэнгээр хэлэбэ. Тиигээд хүбүүнэйнгээ өөдэ абажа үгэхэгүйдэ: — шинии отара үгэхэгүй юм hаа, түрүүлэгшэдэ ошохомни,—гэжэ үбгэн хүбүүндээ гани галзуу болоо hэн гэхэ.

«Иигэhэн лэ хойноо энэ үбгэмнай амар заяа үзүүлхэеэ болибо гээшэ» гэжэ эсэгынгээ hанаhан зориhоноо табидаггүй эрид зантайе мэдэдэг туладаа хүбүүниинь:

— Зай, правленидэ хэлсэжэ мэдүүжэмди,—гэбэ.

— Юуень хэлсэхэ зомта. Тэрэ залуу хонишон Зоятнай хадамда гарашоод, орондонь хонишониие бэдэржэ байна гэжэ дуулана хамнайб,—гэжэ үбгэн малшан эе тухаяа үгэбэгүй.

Үнэхөөрөөшье, хонишон басаганай ондоо нютаг хадамда гарашахадань, орондонь оруулха хонишониие бэдэржэ байhан колхозой правлени үбгэн малшанайнгаа хүсэлые дүүргэжэ, 350 эхэ хониной отарые басагантаяа харууhалхыень даалгажа үгэхэ ушартай болоhон байна.

Тиигэжэ үе наhаараа малшан ябаhан үбгэн Тагар Табхаев колхозойнгоо хонин hүрэгые олошоруулалсахын түлөө оролдон ажаллажа, Хандa басагантайгаа Ород Хуурай гэжэ газарта малаараа үбэлжэжэ байна.

Наhаараа гэхээр мал ажалда ябаhан хадаа дүй дүршэл ехэтэй, олые хараhан, ехые үзэhэн энэ үбгэнэй отарын хонид мүнөө намарайнгаа хүшэ шадал хүдэлгөөгүй гэхээр тарган үбэлжэжэ, абтаhан хурьгадынь гарзагүйгөөр түлжүүлэгдэжэ байна. Мүнөө эндэ зуун табин хурьгад абтаа.

«Улаан Одон» колхозой hайшаалтай үүсхэл үбгэн хонишон халуунаар дэмжэжэ, басагантайгаа зүбшэжэ хэлсээд, мүнөө жэл 100 эхэ хонин бүриhөө 155 хурьга түлжүүлхээр шиидэнхэй. Энэ отарада хурьгад түрүүшын хоёр-гурбан үдэр эхэтээ суг үдэр hүнигүй байлгагдажа, hүүлээрнь үдэрэй сагта эхэhээ таhалагдажа бүлэг бүлэгөөрөө байлгагдадаг юм. Тиихэдээ хурьгад үдэртөө гурба, заримдаа дүрбэ дахин эхээ хүхэдэг, hүниндөө эхэтээ суг хонодог. Хурьгалhан хонидоо түргэн сулажуулхын тулада харууhа, эдеэлүүлгыень хонишод улам hайжаруулхые оролдоно. Тиигээд хэнзэлхэ хонидоо hүрэгhөөнь илганхай, тусгаар харууhанда байлгана. «Хони, хурьгад нарин хёрхо харууhанай мал гээшэ» гэжэ үбгэн малшан хөөрэдэг. Тиимэhээ энэ үбгэн хони, хурьган бүхэниие хаража, тамир тэнхэйень адаглажа ябадаг занхшалтай. Хэрбээ hүрэг сооhоо шадалаа муудажа турахаяа hанаhан томо хони гү, али үбшэлхэеэ hанаhан хурьга олобол дары илгажа, тэрэнээ hайнаар харууhалдаг эмшэн-мэргэжэлтэдтэ хандадаг байна.

Мүнөө үбгэн хонишоной отарада 80 гаран хонин үрэжүүлэгдээ.

— Хони шадажа харууhалаа hаа, хэзээшье хэнзэлхэ. Зүгөөр лэ искусственна аргаар үрэжүүлээ hаа ехэл hайн hэн. Теэд манай колхозой хүтэлбэрилэгшэд энэ хэрэгые муугаар лэ эмхидхэнэ гээшэ аа гү, — гэжэ Тагар үбгэн hанаагаа зобонгёор хэлэнэ. Энэ үнэн сэхэ үбгэнэй хэлээшэнь тон зүб. Яахадааб гэхэдэ, тус колхозой мүнөө үрэжүүлhэн 400 шахуу хонидhоонь ёройдоо 50 гараниинь искусственна аргаар үрэжүүлэгдээ. Бэшэниинь миин хусада ороо юм.

Урагшаа hанаатай энэ үбгэн СССР-эй Верховно Соведэй hунгалтын харюуда абаhан уялгаяа үлүүлэн дүүргэхээр шиидэнхэй.

Ц. Дандаров, манай корр.

Бичурынхидай бэшэгтэ харюу

...БШАЛАНГАЙ ГЕКТАР БҮРИИН УРГАСЫЕ НЭГЭ ХАХАД, ХОЁР ДАХИН ДЭЭШЭЛҮҮЛХЭБДИ

гэжэ Сэлэнгын Жаргаланта, загастайнхид мэдүүлнэ

„Бидэ байгаалиһаа хайра хүлеэгээд миил һууха-...бди, тэрээнине, мэдэлдээ оруулха гээшэ манай зо-...лго мүн болоно".

И. Мичурин.

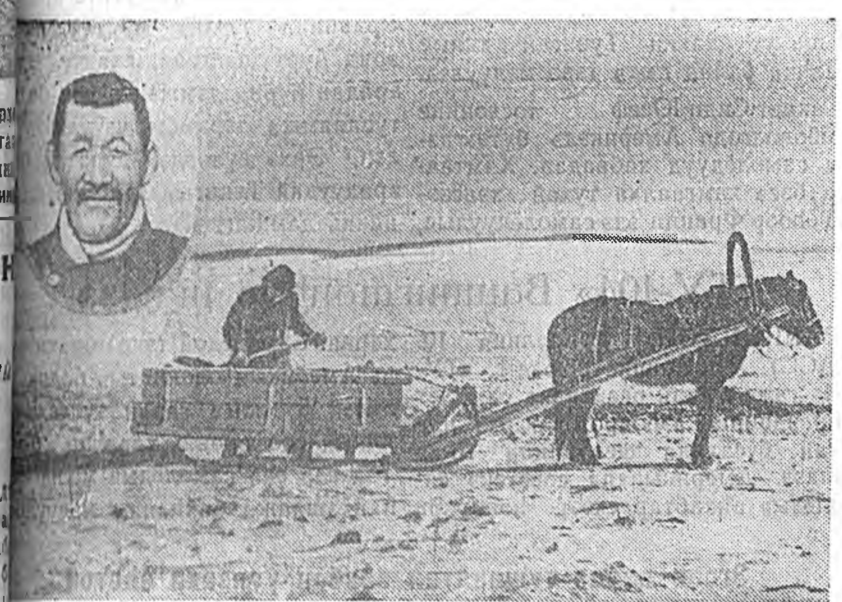

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Тельманай нэрэмжэтэ колхозой луговод Сампил Банзаракцаев ...ланда шэбхэ гаргажа байна.

АЖАЛШАДАЙ ДҮЙ ДҮРШЭЛЬӨӨ

...й үнихэнэй луговодоор хүдэлжэ ...нхайб. Хайшан гээд сабшалан- ...үндэр ургаса абахаб, яажа ...аллаад байхада үбһэ ногооной ...са жэлһээ жэлдэ нэмэдэг бэ гэ- ...яһала тухайлха болоо агшаб. ...дөө үбһэ ногоо ургуулха гээ- ...най газарай эдеэ манай ургуул- ...ал адлирхуу ха юм даа. Хэр- ...оншыень, арга дүршэлыень оло- ...жаллаад, эрхим һайнаар харуу- ...іад, саг сагтань уһалаад, наг ...хэ адхаад байбал, үбһэ ногоон- ...ургахал байна бшуу. Манай со- ...үедэ урданайхидал бэшэ, газар ...л эрхилхэ талаар эрдэм ухаан ...ноор дэлгэрээ. Түрүүшүүлэй дүй ...шэл халан абаха аргатай бо- ...бди. Элдэб хүсэтэ машина, зэм- ...уд бии боложо, һубаг-канавануу- ...татажа, сабшаланаа уһалдаг ...ообди. Гансал оролдосотой һай- ...р ажаллаад байхада сабшалан- ...ехэ ургаса абтаха байна.

...ентртэ дүтэшэг, Загастай гол ...ар 83 гектар сабшалангай газар ...жа абанхайб. Теэд гандангишье ...гаа хадань жэлһээ жэлдэ яһала ...н ургаса абагшаб. Үнгэрэгшэ ...лэ сабшалангайнгаа гектар бү- ...өө 30 центнер һайн шанартай ...э абаа һэм. Ургасатай газарнуу- ...нь гектар бүриһөө 40—45 цент- ...үбһэн абтаһан байна.

...бһэ ехээр ургуулхын тулада би ...рэн жэл соо оролдодог зан- ...тайб. Сабшалгын дүүрэхэтэй са- ...сабшаланаа модо шулуунһаань ...рлэдэгбди. Газарай хүрэжэ, хүй- ...хэтэй сасуу тошон халяагдадаг, ...ан тогтоогдодог. Аргал шэбхэ ...шаланда гаргагдадаг байна. Ха- бар, һайрамай уһанай урдажа ерэ- хын урда тээ наг шэбхээ сабшалан дээрэ тараагаад байдагби. Майн ар- баад болотор һайрамай уһан шэб- хэ дэбтээжэ, газарта шэнгэдэг.

Тэрэ үедэнь һубаг-канавануудаа, хаалта, регуляторнуудаа һайса за- һабарилаад, майн хуушаар сабша- ланаа уһалнаб. Газараа жэгдээр уһалхын, зарим доро газарта та- ляан болгожорхихогүйн тулада ходо эрьежэ, хэрэгтэй үедэнь уһаяа хаа- жа, дахин табижа байдаг гээшэб. Үбһэ сабшалгын эхилтэр сабшалан гурба дахин уһалагдана.

Һайса эдеэшэжэ, буурсагтаһан газарыень түүжэ сабшахада саашадаа ургасатайшье байдаг, тиигээд арьбаншье үбһэн абтадаг. Жэл бүри үбһэ ногооной хүсэд эдеэшээгүйдэ сабшадаг байгаа һаа, хойшодоо сабшалан ургаса муутай болодог шэнги агша.

Хүдөө ажахыгаа эрид хүгжөөжэ. һү, тоһо, мяханай хүн бүхэндэ хүртэсөөр Америкые хүсэхэ тушаа түрэл партиингаа табиһан зорилгые бодото хэрэг дээрэнь бэелүүлэлсэхын түлөө манай колхозойхид хүгшэн залуугүй тэмсэжэ байна. Энэ жэлдэ бүхы сабшаланайнгаа гектар бүриһөө дунда зэргээр 12 центнер үбһэ хуряаха уялга колхозоороо абаабди. Бишье нүхэдһөө гээгдэхэгүй һанаатайб. Даажа абаһан сабшалангайнгаа гектар бүриһөө лаб 35—40 центнер, тэрэ тоодо 15 га газарһаа 45—50 центнер эрхим шанартай үбһэ абахаар шиидээб.

Ж. Жалсараев,
Сталинай нэрэмжэтэ колхозой луговод.

Малаа үдхэхэдөө тэжээлынь бодолсо

Д. ОЧИРОВ,
Тельманай нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ

КПСС-эй ЦК-гэй, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Хандалгатай колхознигуудһай танилсажа, ниитынгээ ажахые, илангаяа мал ажалые 1958 ондо горьтойгоор хүгжөөхэ, малай ашаг шэмые ехээр дээшэлүүлхэ гэжэ шиидээ. Хониде жэлдээ хоёр түрүүлхэ, 100 эхэ хонин бүриһөө 145 хурьга абажа түлжүүлхэ уялга хонишоднай абаа юм.

Абаһан уялгануудаа бодото дээрэнь бэелүүлжэ, мяха, һү, тоһоной хүн бүхэндэ хүртэсын талаар Америкын Холбоото Штадуудые хүсэхэ хэрэгтэ хубитаяа оруулхын тулада нэн түрүүн малдаа элбэг хүрэхөөр үбһэ тэжээл бэлдэхэ ушартай болонобди. Энээниие амжалтатайгаар шиидхэхэ арга боломжотойшье гээшэбди. Һүүлэй хэды жэлэй туршада Сэлэнгын МТС-эй механизаторнуудай туһаламжаар Жаргалантын, Тохойн, Дацанай уһалууриин системэнүүд баригдаа.

Сабшаланда наг шэбхэ ехээр гаргагдадаг боложо, үбһэ ногооной ургаса нилээдгүй дээшэлээ. Хэрбээ урдань сабшалангайн гаа гектар бүриһөө дунда зэргээр 6 центнер үбһэ абадаг байгаа һаа, үнгэрэгшэ жэлдэ дунда зэргээр 12 центнер гэхэ гү, али хамтадаа 13 мянган центнер абтаа.

Манай дүршэлтэй луговодууд нүхэд Бадмажапов, Банзаракцаев гэгшэд сабшалангайнгаа гектар бүриһөө 15—19 центнер, зарим ургасатай газарһаань 40—60 центнер һайн шанартай үбһэ абаа һэн.

Сабшаланай ургасые эрид дээшэлүүлжэ, үбһэ тэжээл элбэг ехээр малдаа бэлдэжэ болохо байһаниие эдэ жэшээнүүд элитээр гэршэлнэ.

Бидэ энэ жэлдэ үнгэрэгшэ жэлэйхидэ орходоо хоёр дахин ехэ үбһэ тэжээл ниитынгээ малда бэлдэхэ зорилго табяабди. 1888 га сабшалангай газарһаа дунда зэргээр гектар бүриин 14—15 центнер, эрхим ургасатай газарһаа 70—80 центнер һайн шанартай үбһэ хуряажа абахабди. Нүхэд Бадмажапов, Банзаракцаев гэгшэд бүхы сабшаланайнгаа гектар бүриһөө 16 центнер, зарим ургасатай газарһаа 80 центнер үбһэ абаха.

Сабшаланайнгаа ургасые энэ тэдыгээр дээшэлүүлхын тулада 7 мянган тонно наг шэбхэ, тэрэ тоодо колхознигуудай хубиин ажахыһаа 800 тонно шэбхэ гаргаха байнабди. Гадна 60 тонно тахяагай аргал, 160 тонно үнэһэн, горьтой минеральна утэгжүүлгэ сабшаланай газарта гаргагдаха байна. 150 мянган кубометр тошон халяагдахаар хараалагдана. 60 гектар газарай бургааһа сэбэрлэжэ, сабшалан болгохобди. 10 гектарта наг шэбхэ ехээр гаргажа, һайнаар уһалаад, хүсы, хяагай үрэ суглуулжа, сабшаланайнгаа ургаса улам дээшэлүүлхын зорилгоор хойто жэлдэ тарилга хэхэбди. 200 гектар сабшалангай газарта саһан тогтоогдохо юм.

Бүхы сабшаламнай гурба, зарим ушарта дүрбэ дахин уһалагдаха.

Сабшалангаа жэгдэ һайнаар уһалхын тулада нэмэжэ, жэжэ һубаг канавануудые татаха, регулятор, хаалтануудые барихабди.

Мүнөө сабшалан дээрэ наг шэбхэ гаргаха тракторна отряд, звенонууд эмхидхэгдээ. Һайнаар ажаллаһан механизаторнууд, колхознигууд урмашуулагдаха.

Сабшалангайнгаа ургасые ехээр дээшэлүүлжэ, малдаа хүсэд хүрэхэ үбһэ тэжээл бэлдээд, ниитынгээ ажахые саашадань хүгжөөхэмнай лабтай.

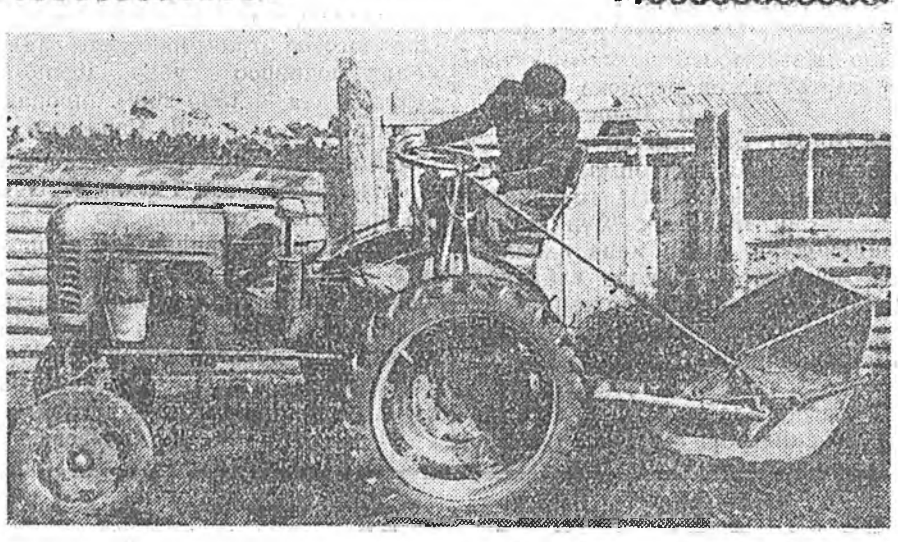

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Сэлэнгын МТС-эй механизатор Зана Цыренович Эрдынеевэй хэһэн шэбхэ малтадаг, сабшалан полидо гаргадаг машина хүдэлмэрилжэ байна. (Фотонь 1957 ондо хэгдэһэн).

„...Сабшалангые эрид ехээр һайжаруулжа, ойрын жэлнүүдтэ ургасыень нэгэ хахад, хоёр дахин дээшэлүүлхэ шухала".

(КПСС-эй ЦК-гэй январиин Пленумэй тогтоолһоо).

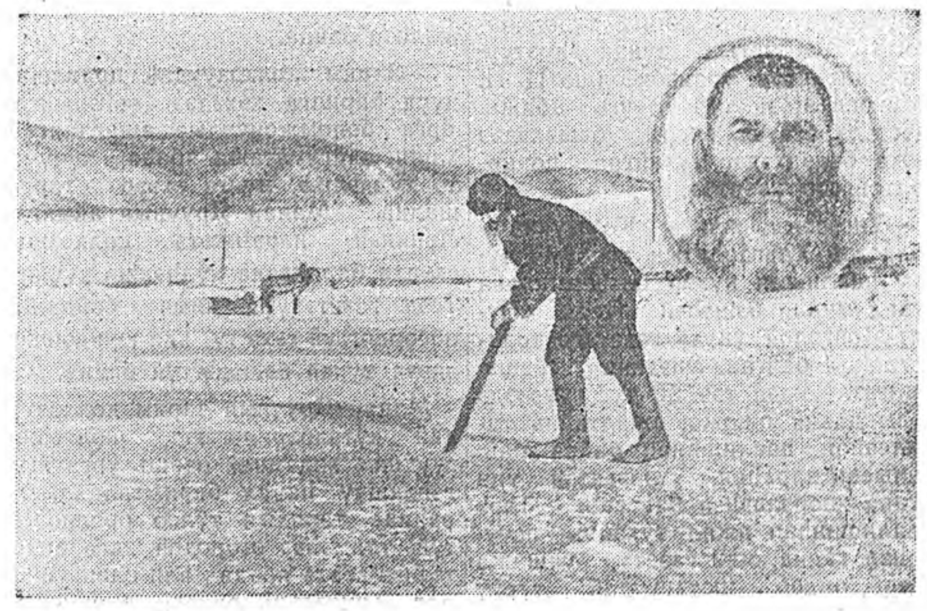

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: «Заветы Ильича» колхозой луговод Петр Нефодьевич Ефимов тошон халлажа байна.

САБШАЛАНГАА ИИГЭЖЭ ҺАЙЖАРУУЛНАБДИ

Һүүлэй жэлнүүдтэ сабшалангайнгаа газарһаа һайн ургаса абанаб. Үнгэрэгшэ жэлдэ бүхы сабшалангайнгаа га бүриһөө дунда зэргээр 22,5 центнер, тэрэнэй дүрбэн гектарай тус бүриһөө 148 центнер һайн шанартай үбһэ абааб.

Хайшан гэжэ нэлэнхы ехэ сабшаланһаа үндэр ургаса абтанаб? Үбһэ сабшалгын эхилхэтэй сасуу ерэхэ жэлэй ургасын түлөө тэмсэжэ эхилэгдэдэг гээшэ. Мүн сабшалангай ургаса һайжаруулхын зорилгоор хээрын үбһэнэй үрэ суглуулжа, тарилга хэгдэдэг. Тиигээд сабшалангаа хэды болгон хубаагаад, хүсэд эдеэшэжэ, буурсагтаһан үбһэтэй газарыень түүбэрилэн сабшадагбди.

Сабшалгын дүүрээд, үбһэнэй сомогдожо, һурилэгдөөд байхадань, сабшалангайнгаа хабар шииг нойто ехэтэй байхын тулада гектар бүридэ 600—800 кубометр уһанай хүртэхөөр уһалагдадаг. Мүн үбһэ ногооной ургаса дээшэлүүлхын зорилгоор хониной шэбхэ хэрэглэхэдэ һайн агша. Тиихэдэ үбһэ ногоон эртэ, жэгдэ һайнаар гарадаг. Газарай хүрэхэһөө хойшо сабшалангаа модо, шулуунһаа, бургааһа, бүртэгэнөөнһөө сэбэрлэдэг, гол горхо хааха хаалта заһабарилха, хэхын тула барилгын модо. шулуу бэлэдхэдэг байнаб.

Бүри түргэн хүйтэнэй буужа ерэхэдэ, тошон халяагдан тогтоогдодог.

Үбэлдөө сабшалан дээрэ мори тэргээр, трактораар шэбхэ гаргажа байдагбди. Зүгөөр, шэбхынгээ ехэнхи хубиие апрель, май һарада гаргадаг гээшэб.

Ямар бүридэлтэй, хүрьһэтэй газар байгааб, тэрэнэйнь зэргээр утэг шэбхэ хэгдэдэг. Шииг нойто ехэтэй, доро газарай гектар бүридэ 90 тонно, хуурай талалиг газарай—40—45 тонно, ташалан, үндэр газарай—12—15 тонно шэбхэ гаргагдадаг юм. Хадын ташалан, үндэр газарта бага шэбхэ гаргадаг тулада гектар бүридэ нэмэжэ 10 центнер шубуунай аргал, 6 центнер үнэһэ гаргадаг байнаб.

Иимэ утэгжүүлгэ хээд байхада, шииг ехэтэй, доро газарай ногоон хубилан һайжаржа, һайхан хяаг үбһэн үдхэн, үндэрөөр ургадаг болоно.

Май һарын арба болотор түрүүшынгээ уһалалга дүүргэдэг гээшэб. Энэ үедэ дэбтээгдэһэн шэбхээ тракторна, морин балуураар, «С—6» катогоор үйрүүлжэ, сабшалан дээрээ тараанабди.

Удаань майн хуушаар эхилээд, июниин арба хүрэтэр сабшаланаа хоёрдохёо уһалнаб. Үбһэ ногооной эгээл түргөөр ургажа, сэсэглэжэ байха сагта, июниин хуушаар сабшаламнай гурбадахяа уһалагдадаг.

Мүнөө жэлдэ сабшаландаа 1500 тонно шэбхэ, 80 тонно шубуунай аргал, 90 тонно үнэһэ гаргажа тараахабди. Мүн ехэхэн газарта минеральна утэгжүүлгэ хэгдэхэ, тошон халяагдаха байна. 10 гектар газар бургааһа, бүртэгэнөөнһөө сэбэрлэгдэхэ юм. 5 га сабшаланай газарһаа хүсы, хяаг үбһэнэй үрэ суглуулжа, ерэхэ жэлдэ хэрэглэхэ байнабди. Гадна июниин нэгэ болотор Ягодинска уһалууриин системэ барижа дүүргэгдэхэ.

1958 ондо даалгагдаһан 232 га сабшаланайнгаа гектар бүриһөө 25 центнер, тэрэ тоодо 6 гектар газарай га бүриһөө 148 центнер һайн шанартай үбһэ хуряаха уялга абанаб.

П. Ефимов, «Путь Ильича» колхозой луговод.

ГАНДА ШАЛТАҺАНАЙ ХЭРЭГГҮЙ

...анай МТС-эй харьяата колхозуудай ...р элһэлиг, мүн бусад аймагуу- ...хиа орходоо эндэмнай бороо хура ...ар, хожомдожо ородог. Энээниие ха- ...аа абан, газар уһалха, хүдэлмэридэ ...ехэ анхарал табижа, сабшаланай ...ые дээшэлүүлхэ хэрэгтэ колхозуудтаа ...туһа хүргэдэг болоо.

...лэшээлбэл, МТС-эй машинно-мелиора- ...на отрядайхид һүүлэй үедэ «Заветы ...ича» колхоздо 15 модо утатай һубаг ...жа. 55 га намагтай газар хатаажа ..., Энээгээр «Круглое», «Камышевое» ...нуурнуудай шадархи сабшалан уһа- ...дана. 1957 ондо тус отрядайхид саб- ...анда уһа хубаарилжа табиха һубаг ...динска, Казачи системэдэ малтахадаа ... ехэтэ хоёр экскаваторые болон бусад ...ина, зэмсэгүүдые хэрэглээ һэн. Хамта- ...21039 кубометр газар малтагдаад, ...хозой сабшаланаа ехэ болгохо, урга- ...нь бүри дээшэлүүлхэ хэрэгтэнь горьтой ...алажа болоо. Колхоз бүхы сабша- ...айнгаа газарай гектар бүриһөө үнгэ- ...пэ жэл 22,7 центнер үбһэ абаа.

...нэшье жэлдэ МТС-эйхид «Заветы ...ича» колхоздо ехэ хүдэлмэри хэхэ ...а. Хоёр экскаватор хэрэглэн, Убукун ...ноо һубаг-канава татажа, колхозой ...алангай, бэлшээриин уһалагдадаг га- ...ые гурбанһаа үлүү дахин ехэдхэхэ ...

...ельманай нэрэмжэтэ колхоздо Жарга- ...ын уһалууриин системые шэнэлэн за- ...да 14 модо утатай һубаг татагдажа, ...мянган кубометр шорой малтан гар- ...аа һэн. Иигэжэ уһалагдадаг сабша- ...айнгаа һайжарһанай, ехэдхэгдэһэнэй ...ар хэдыхэн жэлэй туршада тус колхоз ... гектар сабшалангайнгаа газарай ...ар бүриһөө дунда зэргээр 12 центнер ...э абаа. 9 модо утатай Дацанай сис- ...э барихада 58 мянган кубометр, Олев- ...ска системэ 9 мянган кубометр, Казачи системэ 12 мянга 606 кубометр газар малтагдажа гаргагдаа юм.

Энэ колхоздо иимэ системэнүүдые барихын тулада механизаторнууд, колхознигуудай хүсөөр 250 кубометр шулуун, 196 кубометр элһэн шэрэгдээ.

Иимэ хүдэлмэриин энэ колхоздо хэгдэһэнэй ашаар Хамар Дабаанһаа эхи абажа ерэһэн түргэн урасхалта Убукун голой уһаар сабшалан уһалагдадаг болоо. Ган гасуур болоошье хадань энэ колхозойхид сабшаланайнгаа газарһаа жэл бүри тогтууритай, үндэр ургаса абажа байха дүүрэн аргатай болоо гээшэ. Одоол ородой алдарта эрдэмтэ И. Мичуринай хэлэһэнэй ёһоор, бидэ байгаалиһаа хайра хүлеэгээд һууха бэшэ, харин тэрэниие мэдэлдээ оруулха, оруулжа шадахашье ушартай болоод байналди даа. Гэхэ зуура, колхоз һая болотор энэ голой уһые тон багаар хэрэглэдэг, сабшалангайнгаа, бэлшээриин ехэнхиинь уһалдаггүй байгаа.

Хүсэ ехэтэй асари томо оньһото машинануудай бии болоһоной ашаар экскаватор, скрепер, грейдер болон С—80 тракторнуудай хүсөөр энэ түйлай ехэ хүдэлмэри хэгдээ.

Уһалууриин эдэ системэнүүдые бариха, һубаг-канава татаха, намаг хатааха хүдэлмэриие МТС-эй машинно-мелиоративна отрядай бригадир, дүршэлтэй бэрхэ эмхидхэгшэ, ПВЗ-гэй хүдэлмэришэн байһан Батор Шагдыров хүтэлбэрилөө. Ахалагша экскаваторщик коммунист А. Суслов, А. Конорин, Шелкунов, И. Турчанинов гэгшэд халаанайнгаа даалгабариие 150—180 процент дүүргэжэ, жэл соогоо 120 мянган кубометр хэмжээнэй газарай хүдэлмэри хэхэ аад, 143 мянган кубометртэ хүргөө һэн. Сабшалангые модо, бургааһанһаань сэбэрлэхэ хүдэлмэридэ ябаһан трактористнууд нүхэд Б. Цыденов, М. Ванданов болон бусад үдэрэйнгөө даалгабариие 110—160 процент дүүргэжэ ябаа юм. Тельманай нэрэмжэтэ колхозой гэшүүн нүхэр Дансоруновай хүтэлбэрилдэг луговодуудай комсомольско бригадада 60-аад холо гараһан, баян дүй дүршэлтэй луговодууд нүхэд Бадмажапов, Банзаракцаев, Чимитов гэгшэд залуушуулһаа дутангүй ажаллажа, үдэрэйнгөө даалгабари 130—140 процент дүүргэдэг байгаа. Нютагай, минеральна утэгжүүлгэ ехээр хэгдэһэн, Шэнэ Зам гэжэ газартахи 80 га сабшалангай га бүриһөө 43 центнер үбһэн абтаа һэн. Мүн бусадшье колхозуудта энэ талаар горьтой хүдэлмэри хэгдээ.

Шэбхэ малтаха, гаргаха, поли дээрэ тарааха, үйрүүлхэ хүдэлмэри оньһожоруулагдаа. Тиимэһээ утэг шэбхэ ехээр гаргажа, ургаса дээшэлүүлхэ аргатай болообди. Манай механизатор, суута уралан нарижуулагша Зана Цыренович Эрдынеев шэбхэ малтажа ашаха, тарааха машина ХТЗ-7 тракторта зохёожо хээд, тэрэнь СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй дэргэдэхи уралан нарижуулагшадай бюродо абтаад байна. Иимэ машина бидэ МТС-тээ хэдые хэжэ хэрэглэхэбди.

Гадна, һүүлэй хоёр жэлэй туршада харьяата колхозуудтамнай 700 га шэнэ газар ашаглагдаба. Тэрэнээ намаг бургааһанай плугаар хахалаад, хүндэ дисктэй борной 4—5 дахин ябуулжа элдэнэбди. Тэрэ газарта ногоон тэжээл болгохоор овёс таригдана. Болдог дагнүүлтэй газар Ф—I гэжэ фрез-барабанаар сэбэрлэгдэдэг.

Эдэ бүхы хүдэлмэри бэелүүлэгдэжэ, харьяата колхозуудтамнай малай ашаг шэмэ, һү һаалга, нооһо хайшалалга урданайхиһаа горьтойгоор дээшэлээ.

Харьяата колхозуудтаа бүхы сабшаланай гектар бүриһөө 10 центнер үбһэ, орооһо таряанай гектар бүриһөө 11 центнер, нэгэ жэлэй ургамалнуудай гектар бүриһөө 25 центнер ургаса хуряаха социалис уялга абаабди. Кукурузын тарилгын гектар бүриһөө 110—130 центнер ногоо абахаар хараалагдана.

Тиигэжэ энэ жэлдэ үбһэ тэжээл, орооһо таряа абалгые эрид ехэдхэжэ, бичурынхидай жэшээгээр ниитынгээ мал ажалые хүгжөөхэ хэрэгтэ МТС-эй механизаторнууд хубитаяа оруулха байһаниинь лабтай.

А. Попов, Сэлэнгын МТС-эй лугомелиоративна отрядай начальник.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: (зүүн гарһаа) 1. Экскаватор ажаллажа байна. (Хүреэ соо машинно-мелиоративна отрядай бригадир Батор Шагдыров. Фотонь 1957 онд...). 2. МТС-эй лугомелиоративна отрядайхид грейдер заһабарилжа байна.

Д. Чимитовэй фото.

Хүдөө бэшэгшэдэй аймагай суглаануудһаа

ТҮРҮҮШҮҮЛЭЙ ДҮРШЭЛ ТУХАЙ ХОДО БЭШЭЖЭ БАЙХА

Һаяхан Нарһата тосхондо хүдөө бэшэгшэдэй аймагай суглаан боло-бо. Тэндэ «Сталинец» гэжэ аймагай газетын, «Бурят-Монголой үнэн», «Бурят-Монгольская правда», «Бурят-Монгольский комсомолец» газетэнүүдэй редакциин түлөөлэгшэд үнгэрһэн жэлдэ хэгдэһэн хүдэлмэри тухайгаа тобшоор хөөрэжэ үгөө.

Газетэнүүдэй тоосоон тушаа хүдөө бэшэгшэд үгэ хэлэжэ, аймагай, мүн республиканска газетэнүүдэй хүдэлмэридэхи дутуу дундануудые шүүмжэлһэн, үнэтэ дурадхал, һанамжануудые оруулһан байна.

Манай газетын үнинэй хүдөө бэшэгшэ, Үльдэргын дунда һургуулиин директор, уранзохёолшо Ц. Н. Номтоев эгээн түрүүн үгэ абажа, газетэдэ статья, очерк бэшэхэдээ яажа бэлэдхэдэг тухайгаа һонирхолтойгоор хөөрэбэ.

—Үнгэрэгшэ жэлдэ «Коммунизм» колхозой Харгааһатын гүүртын түрүү һаалишан нүхэр Цыремпилова тухай минии бэшэһэн очерк «Бурят-Монголой үнэн» газетэдэ толилогдоһон байгаа. Энээнийе бэшэхынгээ урда тээ би тус гүүртэдэ хэды дахин ошожо, ажалтайнь танилсаһан, һаалишанай байра байдалыень хараһан, тэрээнтэй үни удаан хөөрэлдэһэн байгааб. Тэрэ һаалишанһаа ажал тухайнь асууһаа гадна, мүн газетэ уншажа үгөөб, ондоо нютагуудай түрүү малшадай дүй дүршэл тухай хөөрөөб. Газетэдэ статья, очерк бэшэхэдэ хүнгэхэн хэрэг бэшэ юм. Тиимэһээ хүдөө бэшэгшэд энээндэ тон харюусалгатайгаар хандаха ёһотой,—гэбэ. Саашань нүхэр Номтоев һонин һонин очерк, рассказуудые олоор толилжо байхые, мүн һургуулинуудта политехнизациин ямаараар бэелүүлэгдэжэ байһан тухай бэшэхыень редакцинуудта хүсэһэн байна.

Удаань, Эгэтын МТС-эй парторганизациин секретарь, хүдөө бэшэгшэ нүхэр Павлов үгэ хэлэхэ зуураа, газетэнүүд малай, илангаяа нарай малай элдэб үбшэнтэй яагаад тэмсэхэ тушаа мэргэжэлтэдэй зүбшэл, мүн түрүү малшадай дүй дүршэл толилдоггүй, тэрэшэлэн колхоз, совхоз, МТС-үүдтэ ашатай ажал хэдэггүй, харин зоргоороо зайгуултажа ябадаг зарим этэгээдүүдые шанга̄ар шүүмжэлнэгүй гэжэ тэмдэглэбэ. «Улаан Ярууна» колхозой зоотехник нүхэр Эрдынеев республиканска болон аймагай газетэнүүд хүдөө бэшэгшэдтэ туһаламжа үзүүлдэггүй, заабари үгэдэггүй гэжэ шүүмжэлээ.

Тэрэшэлэн Эгэтын МТС-эй ахалагша ветеринарна врач нүхэр Загузин, ВЛКСМ-эй Яруунын айкомой секретарь нүхэр Доржиев гэгшэд газетэнүүд, илангаяа «Бурят-Монголой үнэн» газетэ залуу малшадай, мэргэжэлтэдэй дүй дүршэл тухай багаар бэшэнэ гэжэ шүүмжэлһэн байна.

—Зарим колхозуудай правленинүүд барилга хэхэдээ өөһэдынгөө арга боломжонуудые ашаглангүй, харин зайгуултажа ябаһан хүнүүдтэ хүлһэлжэ, мүнгэ ехээр гаргашална. Манай Яруунын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозшье ехэнхи барилгаяа хүлһэлжэ хүүлнэ. Теэд газетэнүүд иимэ байдалые обёордоггүй гэхэ гү, али юундэшьеб энээн тухай бэшэдэггүй байна.

Манай Яруунын зарим колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд, колхознигуудшье эндэмнай овощь ургахагүй гэһэншүү һанал баримталаад, тэрэниие тарихын түлөө оролдодоггүй, тиимэһээ огородой эдеэ ондоо тээһээ зөөхэ ябадал али олон ушардаг. Тиихэдэнь эндэхи түрүү огородшод овощиин һайн ургаса хуряадаг байна. Эдэ түрүүшүүлэй дүршэлые газетэдэ бэшэбэл һайн байгаа гэжэ һанагдана,—гэжэ Нарһатын МТС-эй ахалагша агроном нүхэр Бурлаков хэлэбэ.

Һүүлээрнь суглаанда хабаадагшад хүдөө бэшэгшэдэй республиканска слёдто хабаадаха делегадуудые һунгаа. Тэдэнэй дунда үнинһөө хойшо газетэдэ бэшэдэг эдэбхитэй хүдөө бэшэгшэд уранзохёолшо Ц. Н. Номтоев, Эгэтын һургуулиин багша Д. О. Ширабон, Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой һаалишан П. Т. Тыскеева, «Коммунизм» колхозой гэшүүн Д. З. Жанчипов, «Сталинец» гэжэ аймагай газетын редакторай орлогшо М. Н. Яковлев болон бусад бии.

Манай корр.

Ярууна.

Залуушуулай үгэ

Хэжэнгын аймагта залуу хонишод, гахайшад, һаалишад, механизаторнууд сугларжа, ВЛКСМ-эй 40 жэлэй ойе ажалай бэлэгээр угтаха, мүн үнгэрһэн жэлэй дүнгүүд, шэнэ зорилгонууд тухай асуудал дэлгэрэнгыгээр зүбшэн хэлсээ.

Сталинай нэрэмжэтэ колхозой залуу хонишон Е. Силантьева үнгэрэгшэ жэлдэ 100 эхэ хониһоо 143 хурьга түлжүүлээд, хонин бүриһөө 2,6 килограмм нооһо хайшалаа һэн. Мүнөө жэлдэ энэ хонишон бүри һайнаар ажаллахаб гэжэ хэлэбэ.

Үнгэрэгшэ жэлдэ үнеэн бүриһөө 2210 литр һү һааһан «Эрдэм» колзой һаалишан В. Балжинимаева мүнөө жэлдэ бүри ехэ һү һаахаб гэжэ мэдүүлээ.

Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой залуу гахайшан Л. Иванова үнгэрэгшэ жэлдэ 160 гаран гахай харууһалжа түлжүүлээ. Мүнөө жэлдэ эхэ гахай бүриһөө 25 поршоонхо абаха, олон гахай шахажа гүрэндэ тушаахаб гэжэ энэ нүхэр слёт дээрэ хэлээ.

Чесанын МТС-эй комбайнер В. Шагдаржапов үнгэрэгшэ жэлдэ таряа хуряалгые һайнаар үнгэргөөд, комбайн заһабарилхатайгаа хамта Тельманэй нэрэмжэтэ колхозой малай үбэлжэлгэдэ туһалжа байна.

—Мүнөө жэлдэ «С-4» комбайнаар 460 гектарһаа доошо бэшэ таряа хадаха уялга абанхайб,—гэжэ энэ комбайнер хэлэбэ.

Б. Базарон.

Шуран бэрхэдээ тогтобо. **Л. Хайдуровай** фотоэтюд.

Санашадай мүрысөөнэй дүн

Сибириин, Дальна Востогой хүдөө ажахын институдуудай хоорондо санаар мүрысөөн болоо. Мүрысөөн Красноярск городто үнгэргэгдэжэ, тэрээндэ манай республикын зооветеринарна институдай, Амурска, Эрхүүгэй областьнуудай, Красноярска хизаарай санашад хабаадалсаба.

Манай республикын санашад гурбан үдэрэй туршада үргэлжэлһэн мүрысөөндэ һайнаар урилдажа, хоёрдохи һуурида гараа. Нэгэдэхи һуурине Красноярска хизаарайхид эзэлээ. Түрүүшын үдэр үнгэргэгдэһэн мүрысөөндэ манай санашад Эмма Юдинцева, Аня Фурлетова, Надежда Лопатина, Тамара Марчук гэгшэд габшагай солбоноор гүйлдэжэ, түрүү һуурида гараа. Эмма Юдинцева 5 километрые түргөөр гаталжа, хэнһээшье түрүүлэн ерэбэ. Эхэнэр санашадай дунда үнгэргэгдэһэн 10 километрын урилдаанда спортын мастер Петрова (Красноярск)— нэгэдэхи, Юдинцева. Фурлетова гэгшэд хоёрдохи, гурбадахи һууринуудые эзэлээ.

Эрэшүүлэй дундаһаа манай санашан Виктор Севостьянов 15, 30 километртэ урилдахадаа хоёрдохи һууринуудые эзэлһэн байна.

А. Игумнов.

ЭЛДЭБ ҺОНИН

✪ — Бальжин Аюшеевэй бригадын бариһан байра хэзээшье һайн байха даа,—гэжэ малшад хэлсэдэг юм. Үнгэрэгшэ жэлдэ бригадын дархашуулай бариһан байрада мүнөө 150 үнеэд үбэлжэжэ байна. Тэндэнь ажал ехэтэй хүдэлмэри хүсэд оньһожоруулагданхай. Үнеэдыншье бүлеэн уһаар уһалагдадаг болоо. Тэрэнэй ашаар Кяхтын аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхозой һаалишад һү һаалгаяа эрид дээшэлүүлжэ захалаа.

Б. Цыренжапов.

✪ Зэдын аймагай Борьёогой сомоной Сталинай нэрэмжэтэ колхозой гэшүүн Ш. Д. Жигжитов арба нэгэдэхи жэлээ адуушанаар хүдэлмэрилжэ байна. Нүхэр Жигжитов 1947 ондо 80 адуу даажа абаһан юм. Мүнөө адуунайнь һүрэг 176 толгой болоо. Оролдосотой адуушан үнгэрэгшэ жэлдэ 41 гүүнһээ 40 унага абажа, хоролтогүйгөөр тэнжээгээ. Тэрэнэйнгээ түлөө аймагай хүдөө ажахын выставкэдэ хабаадалсажа, агнууриин буу шан абаа һэн. Мүнөө нүхэр Жигжитовэй адуун һүрэг тобир тарганаар ондо орожо байна.

Д. Цыремпилов.

✪ Доржо Бимбаевтан эрхим хонишод гэжэ Хориин аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхоздо суурхадаг юм. Нүхэр Бимбаев, мүн хүгшэн Найдановань үндэр наһа наһалбашье, нийтынгээ ажалда хабаадалсаһаар. Мүнөө наһажаал хонишодой харууһалжа байһан 490 толгой түлгэ барандаа тобир тарганууд.

К. Жалсараев.

✪ Хамнигадайн МТС-эй (Кудара) механизаторнууд СССР-эй Верховно Соведэй һунгалтые ажалай эрхим бэлэгүүдээр угтахань. Һүүлэй мэдээгээр тэдэнэр 30 гаран трактор һайн шанартайгаар заһабарилжа, бэлэн болгоо. Тэрэнэй хажуугаар олон сеялкэ тарилгада бэлэн болгогдонхой. Мүрысөөндэ И. И. Курикаловай бригада түрүүлэн ябана.

М. Очиров.

✪ Закаменай аймагай «Дружба» колхоз энэ жэлдэ ехэхэн барилга хэхээр хараалаа һэн. Мүнөө модо бэлэдхэл дээрэ 30 гаран хүн, 20 гаран морин, нэгэ трактор ажаллажа байнхай. Богонихон саг соо 400 кубометр барилгын модон бэлэдхэгдэжэ зөөгдэбэ.

С. Аюшеев.

✪ Хойноо томо гэгшын хоёр шарга дээрэ обоо сомоо үбһэ тээһэн «ДТ-54» маркын тракторнууд малай гүүртэ тээшэ сэхэ ошонод. Энэ Хүрьбын МТС-эй (Занграй) трактористнууд Эрдынеев Захаров хоёр малшадта үбһэ шэрэжэ ябана. Оролдосотой трактористнууд аяар 30-аад модонһоо үбһэ шэрэжэ, даалгабаряа 150—200 процент дүүргэнэ.

Д. Сандыков.

✪ Бичурын аймагай Ждановай нэрэмжэтэ колхозой 4-дэхи комплексно бригадын хонишод энэ жэлдэ 100 эхэ хонин бүриһөө 180 хурьга, нэгэ нэгэнһээнь 4 килограмм нооһо хайшалха зорилготойгоор ажаллана. Мүнөө тэндэ 400 хонин түрэжэ, 417 хурьган абтанхай. Мүн искусственна аргаар хонидые үрэжүүлгэ һайнаар эмхидхэгдэнхэй.

Д. Аюшеева.

ХИЛЫН СААНАҺАА

Эрид буруушаалта

НЬЮ-ЙОРК, февралиин 10. (ТАСС). Һаяхан Франциин олон самолёт Сакиет-Сиди-Юсеф гэжэ тосхоной ямаршье гэм хээгүй, амгалан һуудалтай зониие зэрлиг муухайгаар бомбодоо. Жэгшүүритэ муухай энэ аашые һайн сэдьхэлтэ бүхы хүнүүд эрид буруушаажа байна. ООН-до байдаг Тунисай саг үргэлжын түлөөлэгшэ Монжи Слим февралиин 9-дэ ООН-эй генеральна секретарь Хаммаршельдтэй уулзажа, эрид буруушаалта барюулаа. Амгалан тосхониие мнай ингэжэ ехээр бомбодохынгоо урда тээ Франциинхид 50 шахуу дахин Тунисай хилые дабаһан байна гэжэ тэрэ мэдүүлээ.

Сакиет-Сиди-Юсеф тосхониие бомбодолгодо Америкэдэ бүтээгдэһэн самолёдууд хабаадаа. Хамтаараа бэеэ хамгаалха тухай хэлсээнэй ёһоор Франци эдэ самолёдуудые, мүн бусад буу зэбсэг А... абана. Араб оронуудта эсэр... то ябуулгада хэрэглэхыень... сэг үгэжэ байгаа хадаа, С... хорото ябуулгада далдаар... на гээшэ гэжэ тоолоод, ... гуурта арадууд ехээр зэбу...

ДАМАСК, февралиин 10. Тунисай амгалан тосхони... циин самолёдуудай бомбод... руушааха зуураа, Сириин ... министр Сабри Асали хэб... лөөлэгшэдтэ ингэжэ ... «Арабуудай нэгэдэмэл ре... болон бүхы араб изагуурта... Франциин зэрлиг муухай... эрид буруушаагаад, ахаду... арадаа бүрин дэмжэжэ, али... туһаламжа тэрээндэ үзүүл... лэп. Эрхэ сүлөөдэ дуратай... арадуудай Тунисые дэмжэх... ниинь дамжаггүй».

«ТУ-104» Вашингтонһоо ниидээ

ВАШИНГТОН, февралиин 10. (ТАСС). Хүн зониие шэрэдэг «ТУ-104» гэжэ манай реактивна самолёт «Френдшип» аэродромһоо эхэ нютагаа бусахаяа февралиин 10-да ниидээ. Америкынхид советскэ самолёдые айхабтар ехээр һонирхон хараа. Самолёдой тэндэ бай... нь Америкын олониитын бо... лэлэй 5 мянга гаран түлэ... тэрээн соо орожо хараһан... Тэдэнэр энэ самолёдые ма... һайхашаажа байһанаа мэд...

Эгээн дээдэ тушаалтан заабол уулзаха ёһотой

АФИНЫ, февралиин 10. (ТАСС). «Бүхы дэлхэйн олониитэ эгээн дээдэ тушаалтанай зүблөө зарлаха тухай асуудалда гол анхаралаа хандуулһаар» гэжэ «Авги» газетэ бэшэнэ. «Хэрбээ дээдэ тушаалтанай хэлсээ хээ һаань, мүнөө үеын шухалын шухала асууда... шиидхэхэ арга зам олдохо ... бүхы дэлхэйн зон тоолоно... скэ Союз иимэ зүблөө зар... тулада аһан шадалаараа ... но»,—гэжэ газетэ бэшээ.

Индиин парламентын сесси

Президент Раджендра Прасад үгэ хэлэбэ

ДЕЛИ, февралиин 10. (ТАСС). Делидэ Индиин парламентын сесси февралиин 10-да нээгдээ. Тус сесси 1958—59 оной гүрэнэй бюджедэй проектые хаража үзөөд баталха, мүн орон доторхи байдалай зарим асуудалнуудые зүбшэн хэлсэхэ юм.

Сессиин нээлгэндэ Индиин президент Раджендра Прасад үгэ хэлээ. Хэрбээ агууехэ гүрэнүүдэй хүтэлбэрилэгшэдэй уулзажа хөөрэлдөө һаань, уласхоорондын ... рилтэ шанга байдал зөөлэр... гаа гэжэ президент мэдүү...

Мүн Индиин экономическ... дал тухай президент дэл... гээр тогтожо хэлээ. Орон промышленна, хүдөө ажахы... дукци ехээр абтадаг боло... промышленность хүгжөөхэ ... ехэ амжалта туйлагдаа гэж... дэглэгдэбэ.

Баруун Ирианиие сүлөөлхын түлөө

ДЖАКАРТА, февралиин 10. (ТАСС). Негар ордон соо февралиин 10-да сэрэгэйшье, сэрэгэй бэшэшье дээдэ тушаалтад, парламентын гэшүүд, олониитын организациин түлөөлэгшэд сугларжа, Баруун Ирианиие сүлөөлхэ тэмсэлэй национальна фронтые хуулита ёһоор байгуулаа. Армиин түлөөлэгшэд, хүдэлмэришэдэй, таряашадай, залуушуулай болон эхэнэ... организациин түлөөлэгшэ... фронтдо ороно.

Һүүлээрнь ордоной урда митинг болоо. Баруун И... сүлөөлхын түлөө үндэһэ яһа... гаа нэгэдэлые улам бэхи... Индонезиһээ колониализмы... үлэгдэлнүүдые бусалта... арилгаха гэжэ мэдүүлэгдэбэ.

Урда Вьетнамай засагаархидай ааша

ХАНОЙ, февралиин 10. (ТАСС). Урда Вьетнамай засагаархид үнгэрэгшэ жэлэй декабрьда Дай Лок гэжэ уездын хэдэ мянган хүн зониие ехээр мүрдэжэ, хашаа гэжэ Сайгоной газетэнүүд мэдээсэнэ.

Нго Динь Дьемдэ һаймһардаг уездын засагаархид «коммунистнуудые» олобобди гээд, 160 хүниие барижа тушаагаа. Ехээр зобоолгоходоо, буудуулхаш гэжэ зануулхадаа тушаагдаһан хэдэн хүн «коммунистическэ организацида хабаатайбди» гэжэ худалаар мэдэрхэ баатай болоһон, мүн хэзээшье коммунист байгаагүй хүнүүдые «коммунистнууд» юм гэжэ нэрлэжэ үгэһэн байгаа. Тиимэһээ тус уездэ үшөө 9 мянга шахуу хүн тушаагдаба. Олон зуун хүниие буудажа алаха гэжэ шиидхэгдэбэ. Тэдэниие хүдөөлүүлхын тулада айхабтар ехэ нүхэн малтагдаа.

Эдэ бүгэдые хаража бай... дын хүн зон ехээр зэбүүр... раа гутажа, Сайгон руу оло... грамма эльгээһэн, ямаршье ... хүнүүдые сүлөөдэ табигты... эрилтэ хэһэн байна. Засаг... энэ хэрэг мүрдэжэ үзэхэ ... комисси эльгээхэһээ бэшэ ... болоо. «Тушаагдаһан зон ко... стнууд бэшэ байба» гэжэ ... элирүүлээ.

Энэ муухай хэрэгые мянга... зон мэдэжэ, айхабтар ехээ... бүүрхэхэдэнь, Урда Вьетна... сагаархид «эдэ бүгэдэ ком... нуудай хэһэн хэрэг юм» гэ... дүүлбэ.

Гэбэшье, энэ хуурмаг ху... дүүлгэдэнь хэншье этигээгү... лиг муухай ааша гаргагшад... дото нюурыень олониитэ ... жэ шадаа.

ТОБШО МЭДЭЭСЭЛНҮҮД

✦ Олон предприятиин хаагдажа байһан дээрэһээ энэ оной хабар США-гэй ажалгүйшүүлэй тоо 5 миллион хүрэхэдөө болохонь гэжэ США-гэй худалдаа наймаанай министр Уикс мэдүүлбэ. Мүнөө жэлэй январьда ажалгүйшүүлэй тоо «4,5 миллион шахуу болоо» гэжэ Уикс хэлэбэ.

✦ Мүнөө үедэ Урда Корейдэ 1100 мянган хүн ямаршье ажал олохоёо болишонхой. Үнгэрэгшэ жэлэй ноябрьда гансал Сеулда 320 мянга шахуу хүн ажалшьегүй, байха байрашьегүй, эдихэ хоолшьегүй ябаһан байгаа. Үнгэрэгшэ жэлэй январьһаа октябрь хүрэтэр үйлсэдэ орхигдоһон 7,5 мян... ран хүүгэд Сеулда олдоһон...

✦ Тайвань дээрэ байдаг ... шиинхид тэндэхи зониие ... шэрүүнээр, зоргоороо баһа... шадаг хардадаг болонхой. ... ри нэгжүүл, тушаалган боло... лициинхид хүнүүдые ... Һаяхан эрдэмтэ Ча Юнь-бя... хорложо алаа. СССР-тэ хэм... нуудай табигдахада, тэрэ ... хэлэһэн юм: «США-да орхо... ветскэ Союз эрдэмтэдээ ехэ... дэлнэ». Ингэжэ хэлэхэтэйнь ... чанкайшиинхид тэрэ эрдэмты... дэжэ, хашажа хабшажа, бэе... туйлда хүргөө юм.

Хроника

Бурят-Монголой АССР-эй Верховно Соведэй Президиум нүхэр **Паршин** Николай Алексеевичые — Бурят-Монголой АССР-эй нютагай промышленностиин министрээр; нүхэр **Еремин** Вячеслав Ивановичые—Бурят-Монголой АССР-эй Министрнүүдэй Соведэй дэргэдэхи барилгын материалнуудай промышленностиин управлениин нач... гаар; нүхэр **Безызвестных** ... Николаевичые — Бурят-Мо... АССР-эй Министрнүүдэй С... дэргэдэхи автомобильна тра... тын, шоссе харгынуудай уп... ниин начальнигаар томилоо.

Редактор Ц. Ц. ЦИБУД...

КИНО

„Эрэ хүн—зориһондоо...“

Һэмэжэн сагаан үүлэнэй дундуур сахилгаан түргэн самолёт хараасгай мэтээр зуралзан шанха өөдөө гараад, агаарта хэды сэды эрьелдэмсээрээ, саашаа шуумайна. Энэ манай суута конструкторнуудай зохёоһон һомон түргэн реактивна самолёдуудай нэгэн. Шэнэ шэнэ реактивна самолёдуудые туршажа, дутуу дутануудыень элирүүлжэ байдаг манай эрэлхэг зоригтой лётчигууд тухай, тэдэнэй баатаршалганууд тухай, ажабайдал тухайнь Ленинэй орденто «Мосфильм» «Наһанайнь хүсэл эрмэлзэлгэ» («Цель его жизни») гэжэ фильм зохёон гаргаа. Энэ фильмые зон айхабтараар һонирхон харана.

Мүнөө абяанһаа түргэнөөр ябадаг самолёдуудые анха түрүүн туршажа байха гээшэ ямар ехэ харюусалгатай, аюултай гээшэб, лётчигууд хэды гайхамшагта баатаршалгануудые гаргана гээшэб! Энэ фильмыешье хаража байхадаа Эхэ оронойнгоо дайшалхы хүсэ шадалые бэхижүүлхын тулада мүнөө амгалан сагташье амиинаһаяа хайрлангүй ажаллажа байдаг манай эрэлхэг зоригтой лётчигуудаар омогорхожо һуугдана.

Советскэ Союзай Герой лётчик Алексей Костров шэнээр бүтээгдэжэ байһан самолёдуудые туршадаг лётчик болохо тон ехэ хүсэлтэй байгаа. Теэд туршалгын институдта лётчигууд хүсэд, үшөө үлүү байжа, мүн өөрөө томо самолёдуудта һуугаагүй, дүршэл багатай байһан дээрэһээ удаан саг соо ажалда абтанагүй. Тиибэшье Костров даб гээд зоригоо мүхэжэ, һанаһанһаан сухарижа үгэхөөр хүн бэшэ. Туршалгын институдта хирэ хирэ болоод лэ ерэжэ, кадрнуудай начальнигта амар заяа үзүүлнэгүй. «Та һайн лётчигшье һаа, аэродромтойт: хаанаһаа дэгдээбта—тэндээл ерэжэ һуудагта. Харин холо... ута замда ниидээгүйт» гэжэ институдай кадрнуудай начальнигай шамарлангяар хэлэхэдэ, хороо бусалһан Костров холын замда гарадаг самолёдто хүдэлхэ гэжэ шиидэбэ. Тиигэжэ Москваһаа гаража ошохо дурагүй, түрэхэ байһан Нина һамгантаяа эбээ таһараад, томо самолёт жолоодожо һурахаяа алар холын Дунда Ази жэлэй болзороор ошохо болоно.

Дулии балай талын дунда байһан Белецк гэжэ нютагай аэродром дээрэ жэл тухай саг соо хүдэлөөд, дахинаа Москва бусажа ерэбэ. Эрхэжэ жэл тухай саг соо бэшэг бэшээгүй, эльгээһэн бэшэгүүдыншье уншаагүй һамгантаяа эбтээ ороод, туршалгынгаа институдта ерэхэдэнь баһал ажал байхагүй. Лётчигой һургуулида һуража байхадаа ниидэжэ захалһан элдэб жэжэ ашаа зөөдэг багахан «ЯК-12» гэжэ «арбагар» самолёдто хүдэлхыень дурадхана.

Яахашье аргагүй. Энэ институдта хүдэлхэ гэжэ хүсэжэ ябаһан Костров тэрэ самолёдто һуухал баатай болобо.

Шэнэ самолёдуудые туршажа байха гээшэ ямар ехэ аюултай, хүшэр хүндэ байһаниинь эндэл һайса харагдана. Костровой һайн нүхэр Саакянай (артист Х. Абрамян) ээлжээтэ туршалгаяа хэжэ байтарынь агаарта ехэ түргөөр ябажа байһан самолёдойнь дали хухаржа, гэнтын аюул болоод, лётчик наһа барана.

Иимэ нэгэ гашуудалта ушарай болоһоной һүүлдэ Костров Саакянай орондо шэнээр бүтээжэ байһан реактивна самолёт туршаха нэгэдэхи лётчик болобо.

Тэгшэхэн талмай дээгүүр реактивна истребитель шууяса харайгаад, газарһаа һаламсаараа өөдөө хөөрэн, һомон түргэнөөр саашалшана. Үүлэнэй дундуур зуралзан үнгэржэ ябаха зуураа, Костров приборнуудайнгаа нэгые хаража, радиогоор аэродромдо яаралтайгаар мэдээсэнэ.

— Рубин, Рубин, би изумруд наймаб. Двигательни хүдэлхөө болишоо. Буужа туршахамни.

—Бууха тааруу газарай үгы һаань, самолёдоо орхигты,—гэжэ дороһоонь диспетчер захиралта хүргэнэ.

Теэд хэды бэрхэ байдалда оробошье, шанга зоригтой лётчик машинала хаянгүй, шудөө хам зуугаад, хоёр хажуугаараа үдхэн наглагар модотой зурагар шоссе харгы дээрэ айхабтар шадамараар буужа, үнэ сэн ехэтэй самолёдоо абарна. Тэрэнэй һүүлээр үшөө хэдэ дахин туршагдажа, реактивна шэнэ истребитель заводто олоор гаргагдаха болоно.

Үшөө шэнэ самолёт туршалга захалба. Томо самолёдой доронь багахан самолёт-ракетэ шагтагалжа гараад, аргагүй ехэ үндэртэ табижархина. Зосоонь скафандр үмдэһэн лётчик Костров. Энэ багахан самолёт томоһоон һаламсаараа үшөө өөдөө шуумайшана.

Энэ фильм Андрей Меркуловай, Вадим Ивановой сценаряар зохёогдоо.

Алексей Костровой ролиие наадаһан артист Всеволод Сафонов хатуу зоригтой «һанаһанаа абажа, һарбайһанаа барижа» шадаха совет лётчигой образые һайнаар гаргаа гэжэ хэлэхэ хэрэгтэй. Тэрэнэй һамган Нинын ролиие артистка Людмила Шагалова баһал тааруугаар наадана. Нүхэрэйнгөө түлөө ходол һанаагаа зобожо, һууха байха газараа оложо ядажа байдаг эхэнэрэй образ мартагдашагүйгөөр гарана.

Юрэнхыдөө фильм зохёогшод лётчик-туршагшадай гансашье ажалыень, баатар хэрэгүүдыень бэшэ, тэдэнэй ажабайдалыень һайнаар харуулжа шадаа. Фильмын гол удхада орой хабаагүй юумэнүүд байбашье, ажабайдалые үнэншэмэ зохид, һонирхолтой болгоно. Жэшээлхэдэ, Нинын хэээтэйн хүршэ, һонюушахан шабганса Серафима Васильевнагай роль фильмые улам һонирхолтой болгол-соно бшуу. Костров тухай очерк бэшэхээ һанаһан газетын нэгэ хүдэлмэрилэгшэшье тэрээгүүр ябалсажа, энеэдэ гаргана.

Генеральна конструктор Р. А. Азаровай ролиие мэдээжэ артист А. Абрикосов һайнаар наадана.

Иимэ фильмын кадрнуудые буулгаха нилээд бэрхэшээлтэй байһаниинь мэдээжэ. Оператор В. Домбровскиин кадрнуудые шадабаритайгаар буулгаһыень, композитор В. Юровскиин—хүгжэмыень, звукооператор В. Лещевэй бүхы абяануудыень һайнаар тааруулһыень тэмдэглэхэ хэрэгтэй.

Мүнөө бүхы дэлхэй дээрэ реактивна техникын хурдан түргэнөөр хүгжэжэ байһан сагта советскэ шэнэ шэнэ реактивна самолёдуудые суурхуулжа, дайсан харатаниие һүрдүүлжэ, шэшэрүүлжэ, совет арадай амгалан тайбан ажалые сахин хамгаалжа байһан манай эрэлхэг лётчигууд —туршагшад тухай һайн фильм зохёогдоо.

Тэдэнэй шэн зоригто, аюултай хүндэ ажалые, үдэр бүриинь баатаршалгануудые шэнэ фильмдэ элеэр харанабди.

Д. Хонгоодорой.

Адрес редакции: г. Улан-Удэ ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора—46-32, зам. редактора—32-74, отв. секретаря—27-37, отделов: партийной жизни и экономики—47-59, пропаганды и местной информации—35-14, культуры и быта—34-05, писем трудящихся и переводов—24-74, корректорская—32-67, бухгалтерия 37-32. Для междугородных переговоров—16.

Н 00655. Типография Министерства культуры Бурят-Монгольской АССР. Зак. №